

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta financí a účetnictví

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2012

Karel Kolman

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta financí a účetnictví

Katedra finančního účetnictví a auditingu

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

**Dopad účetní reformy státní správy
a samosprávy na hospodaření obce
Spytihněv**

Autor bakalářské práce:

Karel Kolman

Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Štěpánka Nováková, CSc.

Rok obhajoby:

2012

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „**Dopad účetní reformy státní správy a samosprávy na hospodaření obce Spytihněv**“ jsem vypracoval samostatně a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označil a uvedl v příloženém seznamu.

V..... dne.....

Podpis.....

Poděkování:

Na tomto místě bych chtěl poděkovat doc. Ing. Štěpánce Novákové, CSc. za vedení své bakalářské práce, za její ochotu a odbornou pomoc.

Také bych chtěl poděkovat vedení obce Spytihněv za poskytnuté materiály a informace nezbytné pro vytvoření této práce.

ABSTRAKT

Bakalářská práce pojednává o dopadu účetní reformy vybraných účetních jednotek na hospodaření konkrétní obce. Jsou zde popsány nové prvky účetnictví, které jsou nutné pro zavedení účetnictví státu. Tyto změny vychází vyhlášky č. 410/2009 Sb., upravující zákon o účetnictví. Novum v této oblasti představuje zavedení akruálního účetnictví, což znamená přiblížení se podnikatelskému sektoru. Práce má za cíl zjistit, zda jsou nové metody využívány a zda se reforma účetnictví projev v hospodaření v komparaci s předchozími roky. Zkoumání ukazuje, že municipality hospodaří se dvěma výsledky: výsledek hospodaření a saldo příjmů a výdajů. Hodnoty těchto veličin nejsou totožné a každý má jinou vypovídací hodnotu. Dále ukazuje, že velká část prvků akruálního principu není účetními jednotkami obcí využívána.

KLÍČOVÁ SLOVA

Uzemní samosprávný celek, rozpočet, reforma, účetnictví, akruální princip

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with the impact of the accounting reform of selected accounting entities on the management of particular municipality. It describes new features of accounting essential for implementation of the state accounting. These changes are based on regulation nr. 410/2009 Sb., which is adjusting accounting law. The novelty is represented by accrual-basis accounting, which means coming closer to the business sector. The thesis aims to find out whether the new methods are used and if the accounting reform is reflected in management in comparison with previous years. The research proves that municipalities manage 2 items: the profit/loss and balance of incomes and expenses. Significance of these values is not identical and each of them gives us different information. Furthermore it shows that most of the elements of accrual base are not used by accounting entities of municipalities.

KEYWORDS

Municipality, budget, reform, accounting, accrual-base accounting

OBSAH

1	Úvod	8
2	Obec jako územní samosprávný celek	9
2.1	Orgány obce.....	11
2.2	Zastupitelstvo	11
2.3	Rada obce	12
2.4	Starosta obce	12
2.5	Obecní úřad	13
3	Rozpočet územního samosprávného celku.....	14
4	Rozpočtová skladba a její vliv na třídění příjmů a výdajů	16
4.1	Druhové třídění.....	17
4.2	Odvětvové třídění	18
5	Účetní reforma státní správy a samosprávy	19
5.1	Důvody reformy	20
5.2	Základní změny	20
6	Nové prvky účetnictví ÚSC	22
6.1	Účtování časového rozlišení	22
6.2	Tvorba a zúčtování rezerv.....	25
6.3	Tvorba opravných položek	26
6.3.1	Opravné položky k pohledávkám	26
6.3.2	Opravné položky k majetku.....	28
6.4	Odpisování majetku	30
6.5	Ocenění reálnou hodnotou	32

6.6	Změny v oceňování	33
6.7	Změny ve výkaznictví	35
7	Stručná charakteristika obce Spytihněv	37
8	Analýza hospodaření obce Spytihněv	38
8.1	Rozpočet v časovém horizontu	38
8.2	Saldo příjmů a výdajů vs. Výsledek hospodaření	39
9	Aplikace nových prvků účetnictví	43
9.1	Časové rozlišení	43
9.2	Tvorba rezerv	43
9.3	Tvorba opravných položek	44
9.4	Odepisování a dooprávkování majetku	45
9.5	Přecenění reálnou hodnotou	46
9.6	Aktivace dlouhodobého majetku a zásob	47
10	Dotazníkové šetření	48
10.1	Obce	48
10.2	Krajský úřad	49
10.3	Veřejnost	49
11	Závěr	50
12	Seznam použité literatury a pramenů	52
13	Seznam obrázků, tabulek, grafů a schémat	53
	Přílohy	54

1 Úvod

V roce 2010 byla realizována část reformy vybraných účetních jednotek, k jejímuž celkovému spuštění došlo až ke konci roku 2011. Hlavním cílem těchto reformních kroků bylo nastavení účetnictví těchto jednotek tak, aby byl možný přechod na účetnictví státu. Nutnou podmínkou však bylo zrušení cash báze účetnictví a zavedení aktuálního principu, který s sebou přináší řadu nových metod. Mezi tyto nové metody se řadí například odpisování majetku, tvorba opravných položek k pohledávkám, tvorba rezerv a časového rozlišení, apod.

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit vliv reformy na účetnictví státní správy a samosprávy a zjistit, zda se reformní kroky odráží i v hospodaření konkrétní obce. Práce má ukázat praktické využití novinek aktuálního účetnictví a změny ve výkaznictví. Má potvrdit či vyvrátit domněnku, že reforma účetnictví vybraných účetních jednotek nemá vliv na jejich hospodaření, pouze na způsob vykazování.

Teoretická část je věnována obci, jakožto územnímu samosprávnému celku a jejímu rozpočtu. Dále navazuje téma účetní reformy, jejích důvodů a novinek, které přináší. Tato oblast je zpracována metodou kompilace a opírá se o publikace Doc. Novákové¹ a Ing. Schneiderové.² Výchozí legislativní normou je vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

V praktické části je uvedena analýza hospodaření v časovém horizontu a popsány ilustrativní příklady užití nových metod účetnictví s ohledem na konkrétní zvolenou obec. Dále je praktická část doplněna o dotazníkové šetření, jehož respondenty byly jak obce, tak i krajský úřad a široká laická veřejnost. Závěr patří zhodnocení dopadů reformy na hospodaření dané obce.

1 NOVÁKOVÁ, Štěpánka. Reforma účetnictví ve vybraných účetních jednotkách: Účetnictví organizačních složek státu a obcí. Vyd. 1. V Praze: Vysoká škola ekonomická, 2011, II. díl. ISBN 978-80-245-1797-1.

2 SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. Účetní reforma 2010 a ÚSC: [účetní metody, postupy účtování, výkaznictví]. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, c2010, ISBN 978-80-254-6862-3.

2 Obec jako územní samosprávný celek

Veřejná správa České republiky se dělí na obce, které jsou územními samosprávnými celky, a na kraje představující vyšší územní samosprávné celky. Obce jsou veřejnoprávními korporacemi, což znamená, že mohou vlastnit majetek, hospodaří podle stanoveného rozpočtu a plní předem určené funkce. Obce jsou tedy základními jednotkami veřejné správy a jsou vždy součástí vyšších územních samosprávných celků (VÚSC).

Definice obce je dána §1 a §2 zákona o obcích: „Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.“³

Zákon o obcích definuje situace, kdy mohou obce vznikat, ale i zanikat. Jedná se o tyto situace⁴:

- sloučení dvou nebo více obcí, které spolu sousedí
- oddělení části obce od obce
- zrušení nebo změnou vojenského újezdu⁵

Některé obce kromě své samostatné působnosti vykonávají také přenesenou působnost státní správy. Samostatnou působností se rozumí samostatná správa zvoleným zastupitelstvem, samostatné hospodaření s majetkem a svěřenými prostředky. Podle čl. 101

3 §1 a 2 zákona 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

4 § 19, § 20a zákona 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

5 § 30 222/1999 Sb. o zajišťování obrany České republiky

(1) Vojenský újezd je vymezená část území státu určená k zajišťování obrany státu a k výcviku ozbrojených sil. Újezd tvoří územní správní jednotku.

Ústavy České republiky⁶ může stát zasahovat do činnosti ÚSC jen vyžaduje-li to ochrana zákona.

Přenesenou působnost je možno chápat jako zabezpečování určitých agend státu. Metodickou pomoc v takovémto případě poskytuje příslušný krajský úřad. Za výkon státní správy, které si stát u obcí objednává, dostávají příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti.⁷

Tento model se označuje jako **smíšený systém** veřejné správy.

Pro potřeby rozlišení obcí ve správních obvodech je vžito roztřídění obcí do 3 kategorií:

- obce I. stupně – každá obec není-li II. nebo III. stupně
- obce II. stupně – tzv. obec s pověřeným obecním úřadem.
- obce III. stupně – tzv. obec s rozšířenou působností. Tato obec vykonává kromě svých činností svého správního obvodu také činnosti sloužící okolním přilehlým obcím.

⁶ Hlava sedmá, čl. 101, zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

⁷ § 62 128/2000 Sb., O obcích (obecní zřízení)

2.1 Orgány obce

Řízením územních samosprávných celků je podle Ústavy ČR pověřeno zastupitelstvo.

2.2 Zastupitelstvo

Členové zastupitelstev jsou voleni tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Funkční období zastupitelstva je čtyřleté.⁸ Zasedání zastupitelstva je svoláváno dle potřeby, nejméně ale čtvrtletně. Schůzi řídí starosta a je veřejně přístupné. Usnášeníschopnost je podmíněna nadpoloviční většinou všech členů.

Počet členů zastupitelstva je dán § 68 zákona o obcích podle počtu obyvatel a velikosti územního obvodu:

Počet obyvatel	Počet zastupitelů
do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů.

Tabulka 1 Počet členů zastupitelstev

Zastupitelstvo povinně zřizuje finanční a kontrolní výbor. Tyto výbory mají za úkol dohlížení nad hospodaření s majetkem a svěřenými prostředky a dohlíží na plnění jednotlivých předešlých usnesení. Výbory a komise jsou zakládány z vlastní iniciativy.

⁸ Čl. 102 zákona 1/1993 Sb., Ústava České republiky

2.3 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem. Její existence je podmíněna počtem minimálně 15 zastupitelů. U ostatních obcí její funkci plní starosta. Počet radních musí být lichý v rozmezí 5–11. Členové obecní rady jsou vybíráni z řad zastupitelů – automaticky jsou členy starosta a místostarosta. Schůze i jednání nejsou veřejné a starosta je svolává nepravidelně dle potřeby.

Radě obce je například vyhrazeno⁹:

- zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, provádět rozpočtová opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce,
- vydávat nařízení obce,
- projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty předložené jí členy zastupitelstva obce nebo komisemi rady obce,
- stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadu, zřizovat a zrušovat odbory a oddělení obecního úřadu (§ 109 odst. 2),
- na návrh tajemníka obecního úřadu jmenovat a odvolávat vedoucí odborů obecního úřadu v souladu se zvláštním zákonem,
- zřizovat a zrušovat podle potřeby komise rady obce, jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,
- kontrolovat plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti obce,
- stanovit celkový počet zaměstnanců obce v obecním úřadu a v organizačních složkách obce,
- rozhodovat o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčce; tuto působnost může rada obce svěřit příslušnému odboru obecního úřadu nebo příspěvkové organizaci obce zcela nebo zčásti,
- stanovit pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
- schvalovat organizační řád obecního úřadu,

2.4 Starosta obce

Starosta je volen ze zastupitelů, kterým také odpovídá za výkon své funkce. Starosta reprezentuje obec na veřejnosti. Svolává a řídí zasedání zastupitelstva i rady obce,

⁹ § 102 zákona 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

podepisuje zápisy z těchto jednání. Starostu může zastupovat jeden nebo několik místostarostů. Mezi pravomoci a odpovědnosti starosty obce patří například¹⁰:

- odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok
- plní úkoly zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, uzavírá a ukončuje pracovní poměr se zaměstnanci obce a stanoví jim plat podle zvláštních předpisů,
- může požadovat po Policii České republiky spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku,
- odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce,
- zabezpečuje výkon přenesené působnosti v obcích, kde není tajemník obecního úřadu,
- rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce svěřených mu radou obce.

2.5 Obecní úřad

„Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta (místostarostové), tajemník obecního úřadu, je-li tato funkce zřízena, a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu. V čele obecního úřadu je starosta. Rada obce může zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení, v nichž jsou zařazení zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu.¹¹“

¹⁰ § 103 zákona 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

¹¹ § 109 zákona 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

3 Rozpočet územního samosprávného celku

Financování obcí je podřízeno zastupitelstvem schválenému rozpočtu. Při sestavování rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu, který zákon 250/2000 sb., o rozpočtových pravidlech, definuje jako: "Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem územního samosprávného celku nebo svazku obcí sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet."¹²

Rozpočtování se provádí na jeden rok, který je shodný s rokem kalendářním. Rozpočet se zpravidla sestavuje jako vyrovnaný, což znamená, že se stanovená výše zinkasovaných příjmů musí rovnat profinancovaným výdajům. Existují ale výjimky, kdy je možno jej sestavit i jako nevyrovnaný, tzn. přebytkový či schodkový. Podmínky pro takového sestavení jsou popsány v zákoně.¹³

Rozpočet municipalit plní v praxi 3 základní funkce, které jsou popsány v knize Doc. Provazníkové¹⁴:

a) Rozpočet jako bilance

Rozpočet je bilancí, ve které se porovnávají příjmy a výdaje. Pokud je tato bilance nevyrovnaná, využívají ke shodnosti obou stran různé nástroje jako například překlenovací úvěry, rezervy z minulých let, nebo tvorba rezerv na další období.

b) Rozpočet jako finanční plán

Obce mají za úkol vytvářet určité veřejné statky a služby pro obyvatele. K financování těchto oblastí ale potřebují zinkasovat příjmy. Příjmy jsou svým způsobem pro municipality rozpočtovým omezením, které je nutné zohlednit při plánování cílů.

¹² § 3 zákona 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

¹³ § 4 zákona 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

¹⁴ PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, s. 57-59. ISBN 978-80-247-2789-9.

c) Rozpočet jako nástroj prosazování cílů municipální a regionální politiky

Z rozpočtu obce je patrné, do jaké oblasti je alokováno více prostředků a do které méně. Toto přerozdělení ukazuje směr vývoje dané lokality. V této funkci rozpočtu jsou důležité 3 roviny pohledu:

- Rozhodující – do jaké oblasti má být vloženy finanční prostředky;
- Řídící – řídí rozdělování prostředků mezi organizační jednotky obce;
- Kontrolní – slouží jako kontrola efektivního a legálního vynakládání veřejných prostředků.

Obsahová část rozpočtu obcí a krajů je dána zákon o rozpočtových pravidlech, kde je stanoveno:

(1) Obsahem rozpočtu jsou jeho příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud není dále uvedeno, že probíhají mimo rozpočet.

(2) Mimo rozpočet se uskutečňují peněžní operace týkající se

a) cizích prostředků,

b) sdružených prostředků.¹⁵

Rozhodující vliv pro stanovení období, do kterého se příjmy a výdaje evidují, je datum přípisu nebo úbytku peněz na účtu ÚSC. Podnikatelská činnost obce se eviduje odděleně od hlavní činnosti. Její výsledek hospodaření se promítne do rozpočtu a je součástí závěrečného účtu.

¹⁵ § 6 zákona 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech

4 Rozpočtová skladba a její vliv na třídění příjmů a výdajů

Paragraf 1 vyhlášky o rozpočtové skladbě definuje rozpočtovou skladbu jako: „jednotné třídění příjmů a výdajů, které se uplatňuje v rozpočtech organizačních složek státu, při sledování plnění státního rozpočtu, při sledování čerpání rezervního fondu organizačních složek státu, v rozpočtech státních fondů, při pohybech na účtech státních finančních aktiv, při peněžních operacích spojených s řízením likvidity státního rozpočtu a při plánovaných a skutečných operacích rozpočtů a ostatních peněžních fondů obcí, krajů, regionálních rad regionů soudržnosti (dále jen "regionální rada") a dobrovolných svazků obcí s výjimkou fondu cizích prostředků, fondu sdružených prostředků a fondu podnikatelské činnosti.“¹⁶

Jak popisuje Doc. Nováková ve své práci Reforma účetnictví ve vybraných účetních jednotkách - Rozpočtová skladba třídí peněžní operace z hlediska:

Odpovědnostního – používá se pouze pro příjmy a výdaje státního rozpočtu, členění podle kapitol,

Druhového – určuje charakter operace,

Odvětvového – určuje kam, do jaké oblasti (odvětví) peněžní operace patří, jakou funkci má daná operace,

Konsolidačního – v návaznosti na druhové členění identifikuje operace uvnitř soustavy veřejných rozpočtů.¹⁷

16 § 1 vyhlášky 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě

17 NOVÁKOVÁ, Štěpánka. Reforma účetnictví ve vybraných účetních jednotkách: Účetnictví organizačních složek státu a obcí. Vyd. 1. V Praze: Vysoká škola ekonomická, 2011, s. 42-43. II. díl. ISBN 978-80-245-1797-1.

4.1 Druhové třídění

Druhové – někdy nazýváno jako položkové – třídění slouží pro klasifikaci ekonomického charakteru dané operace. Toto třídění má 4 úrovně a člení se na:

- Třídy (jednomístné značení),
- Seskupení položek (dvoumístné značení),
- Podseskupení položek (trojmístné značení),
- Položky (čtyřmístné značení).

Rozpočtovou skladbou je dáno 8 tříd, ve kterých jsou seřazeny příjmy, výdaje a popsáno financování.

Schéma 1 Třídy rozpočtové skladby¹⁸

Praktický příklad této problematiky uvádí Doc. Nováková,¹⁹ kde uvádí zatřídění výdaje na elektrickou energii podle druhové klasifikace výdajů:

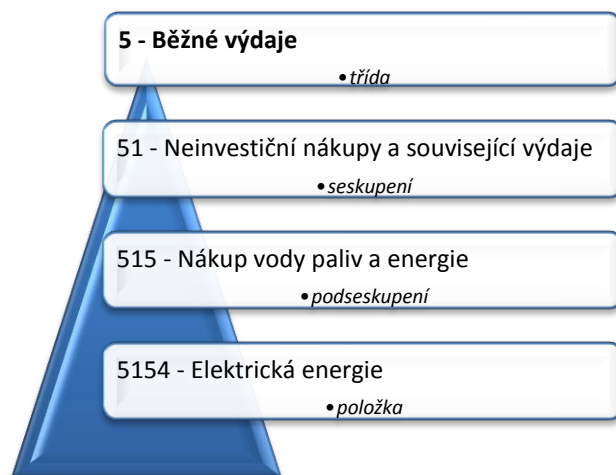

Schéma 2 Příklad zatřídění položek

¹⁸ Vlastní zpracování

¹⁹ NOVÁKOVÁ, Štěpánka. *Reforma účetnictví ve vybraných účetních jednotkách: Účetnictví organizačních složek státu a obcí*. Vyd. 1. V Praze: Vysoká škola ekonomická, 2011, s. 46. II. díl. ISBN 978-80-245-1797-1.

4.2 Odvětvové třídění

Odvětvové (funkční) třídění označuje určení finančních prostředků. Obdobně jako u druhové skladby využívá čtyřmístného systému třídění podle 6 funkčních skupin:

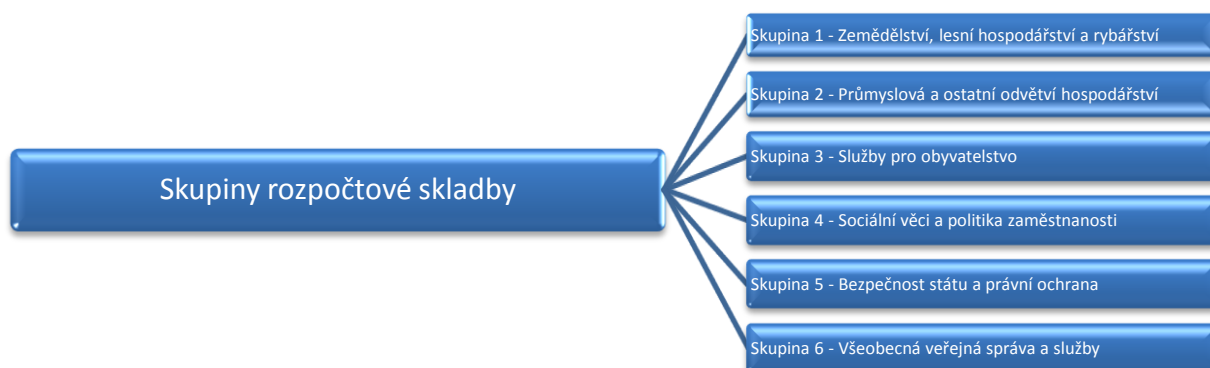

Schéma 3 Skupiny rozpočtové skladby²⁰

Pro správné zařazení operace dle funkčního zatřídění je nutné zvolit položku určující přesný cíl finančních prostředků. Jak uvádí Doc. Nováková²¹ na příkladu faktury za elektrickou energii,²² je nutné nejprve zvolit vhodnou skupinu, oddíl, pododdíl a nakonec paragraf.

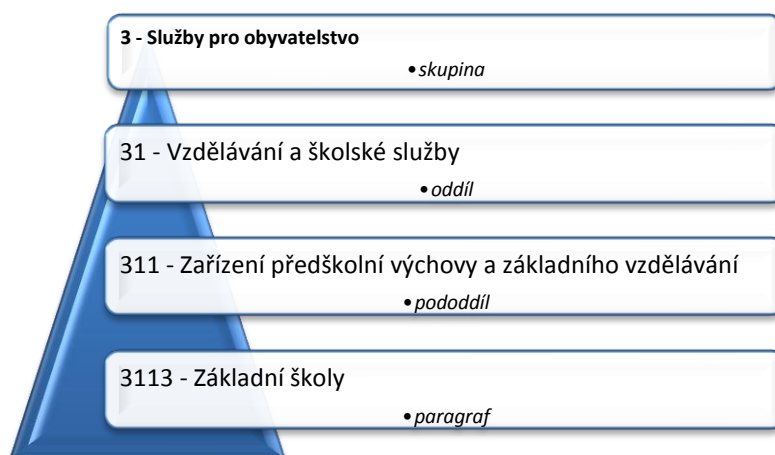

Schéma 4 Příklad přiřazení paragrafu²³

²⁰ Vlastní zpracování

²¹ NOVÁKOVÁ, Štěpánka. *Reforma účetnictví ve vybraných účetních jednotkách: Účetnictví organizačních složek státu a obcí*. Vyd. 1. V Praze: Vysoká škola ekonomická, 2011, s. 48. II. díl. ISBN 978-80-245-1797-1.

²² Viz. Schéma 2 Zatřídění položky

²³ Vlastní zpracování podle Novákové, str. 48

5 Účetní reforma státní správy a samosprávy

Základní cíle reformy jsou popsány v důvodové zprávě k zákonu č. 304/2008 Sb., kterou se novelizuje zákon o účetnictví.

Nutnost provedení účetní reformy územních samosprávných celků vychází z požadavků na vytvoření tzv. účetnictví státu (v některých textech označováno jako státní pokladna).

Jak uvádí ve své publikaci I. Schneiderová²⁴, vytvoření účetnictví státu směřuje k 5 cílům:

1. Vytvoření účetnictví státu podobnému podnikatelské sféře, avšak s akcentem na specifika státu;
2. Zajištění relevantních informací o hospodářské situaci státu – pohledávkách a závazcích, využívání podrozvahovové evidence;
3. Sjednocení evidencí a zlepšení vypovídacích schopností výkazů účetních jednotek napojených na státní rozpočet a majetek státu;
4. Sestavení výkazů za Českou republiku jakožto určité konsolidované výkaznictví veřejných rozpočtů;
5. Práce s daty. Elektronizace a digitalizace účetních dat má přispět ke snížení administrativní náročnosti jak pro samotné účetní pracovníky, tak pro kontrolní mechanismy. Pro tento účel bylo nutné zřídit centrální úložiště účetních dat.

Přechod na účetnictví státu upravuje zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění zákona č. 304/2008 Sb.

Tento zákon zmiňuje: „Zjišťováním účetních záznamů pro potřeby státu se rozumí soubor činností, které směřují ke shromažďování účetních záznamů od vybraných účetních jednotek

²⁴ SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. *Účetní reforma 2010 a ÚSC: [účetní metody, postupy účtování, výkaznictví]*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, c2010, s. 15. ISBN 978-80-254-6862-3.

v centrálním systému účetních informací státu a k sestavení účetních výkazů za Českou republiku.“²⁵

Takovýmito vybranými jednotkami jsou například:

- organizační složky státu,
- státní fondy podle rozpočtových pravidel,
- Pozemkový fond České republiky,
- územní samosprávné celky,
- dobrovolné svazky obcí,
- Regionální rady regionů soudržnosti,
- příspěvkové organizace
- zdravotní pojišťovny.

Součástí reformy bylo vytvoření Centrálního systému účetních informací státu (zkratka CSÚIS). Spravováním této agendy, zjišťováním údajů, zpracováním výkazů a dalšími činnostmi je pověřeno Ministerstvo financí České republiky.

5.1 Důvody reformy

Úkolem reformy je přesnější a průhlednější metodika zpracování účetnictví jednotlivých vybraných účetních jednotek. Kladen je důraz na úplnost, správnost a včasnost informací, které poskytují účetní jednotky individuálně i konsolidovaně. Dalším důvodem je zajištění větší transparentnosti hospodaření se státním majetkem. Způsobem, jak zkvalitnit účetnictví vybraných účetních jednotek, bylo přiblížení jejich účetnictví ziskovému sektoru. Vedení účetnictví podnikatelů se řídí vyhláškou č. 500/2002 Sb.

5.2 Základní změny

Reforma přinesla mnoho novinek, které buď ruší principy související s dosavadním vedením účetnictví municipalit, nebo přináší inovace převzaté z podnikatelského prostředí. Nové metody účtování vychází především ze zavedení přístupu akruálního účetnictví a výkaznictví.

²⁵ §1 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění zákona č. 304/2008 Sb

Akruální báze účetnictví

Hlavní novinkou je konec používání cash báze. Tento způsob představoval účtování v návaznosti na peněžní příjem a peněžní výdaj, tzn. na tok hotovosti. Takové účetnictví je pak označováno jako účetnictví peněžních toků²⁶.

Nová metoda spočívá v přechodu na akruální bázi účetnictví, tzn. **Akruální účetnictví**²⁷. Tento způsob je popsán v odstavci 1, §3 zákona o účetnictví jako:

„Účetní jednotky účtují podvojnými zápisy o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí (dále jen „účetní období“); není-li možno tuto zásadu dodržet, mohou účtovat i v účetním období, v němž zjistily uvedené skutečnosti. V účetním období účetní jednotky účtují o uvedených skutečnostech v souladu s účetními metodami (§ 4 odst. 8); přitom o veškerých nákladech a výnosech účtují bez ohledu na okamžik jejich zaplacení nebo přijetí.“²⁸

Z této zákonné definice vyplývá nutnost účtování účetních operací v období, se kterým věcně i časově souvisí.

	báze peněžních toků	akruální báze	
uznání výnosů	příjem peněz	dodání výrobků/zboží, provedení služby, bez ohledu na peněžní příjem	
	cash - výnos	pohledávka	výnos
		cash	
uznání nákladů	výdej peněz	Vznik nákladu (pro dosažení výnosu) bez ohledu na peněžní výdaj	
	náklad - cash	náklad	dluh
			cash

Schéma 5 Cash vs. akruální báze²⁹

²⁶ KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 14. aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 2004, s. 341. ISBN 80-7273-098-3.

²⁷ KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 14. aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 2004, s. 341. ISBN 80-7273-098-3.

²⁸ § 3, odst. 1, zákona 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění zákona č. 304/2008 Sb.

KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 14. aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 2004, s. 344. ISBN 80-7273-098-3.

6 Nové prvky účetnictví ÚSC

Se zavedením aktuálního účetnictví bylo nutné doplnit účetnictví municipalit o několik metod, která zabezpečí věrný a poctivý obraz účetnictví. Některé z nich přispívají ke správnému zařazení do účetního období, se kterým věcně a časově souvisí. Tyto postupy jsou běžně uplatňovány v účetnictví podnikatelů.

6.1 Účtování časového rozlišení

Náklady a výnosy (resp. výdaje a příjmy) se účtují do období, se kterým věcně a časově souvisí. U těchto položek je nutné znát věcné vymezení, výši a období, do kterého spadají. Vyhláška č. 410/2009 Sb. v §69 hovoří o účtování časového takto:

„(1) Účetní jednotky náklady (výdaje) a výnosy (příjmy) zachycují podle těchto zásad:

- a) náklady a výnosy se zachycují zásadně do období, s nímž časově a věcně souvisí,
- b) opravy nákladů nebo výnosů minulých účetních období, které nejsou významné v souladu s § 26 odst. 2 písm. d), se zachycují na položkách nákladů a výnosů, kterých se týkají,
- c) náhrady vynaložených nákladů minulých účetních období se zachycují do výnosů běžného účetního období,
- d) náklady a výdaje, které se týkají následujících účetních období, je nutno časově rozlišit ve formě
 - 1. nákladů příštích období,
 - 2. výdajů příštích období,
- e) výnosy a příjmy, které se týkají následujících účetních období, je nutno časově rozlišit ve formě:
 - 1. výnosů příštích období,
 - 2. příjmů příštích období.“³⁰

³⁰ §69 vyhlášky č. 410/2009 Sb.

Mezi výjimky, kdy účetní jednotky nemusí účtovat o časovém rozlišení, patří:

- Situace, kdy „náklady na získání informace převýší přínosy plynoucí z této informace a tato informace se nepovažuje za významnou.“³¹
- Za předpokladu, že se jedná o pravidelně se opakující účetní operace, jejichž částka není významná a zásadně neovlivní výsledek hospodaření dané účetní jednotky.

Časové rozlišení se ÚSC účtuje na účty skupiny 38 – Přejímané účty aktiv a pasiv. Používání jednotlivých účtů skupiny 38, jak popisuje Schneiderová³², znázorňuje následující přehled:

Určení dle obsahu účetního případu	Časové rozlišování	Dohadné položky
Podmínka 1 přesná výše nákladů, výnosů	Ano	Ne
Podmínka 2 nákladový, výnosový druh	Ano	Ano
Výdaj dříve než náklad	381 – Náklady příštích období	314 – Poskytnuté zálohy
Náklad dříve než výdaj	383 – Výdaje příštích období	389 – Dohadné účty pasivní
Příjem dříve než výnos	384 – Výnosy příštích období	324 – Přijaté zálohy
Výnos dříve než příjem	385 – Příjmy příštích období	388 – Dohadné účty aktivní

Tabulka 2 Použití účtů sk.38

Praktické použití účtů skupiny 38³³:

381 – Náklady příštích období

Jedná se o aktivní účet, strana MD se využívá při vzniku, strana D při rozpouštění. Tento účet se používá v případě, že dojde k peněžnímu výdaji dříve než dojde ke skutečnému plnění. Mezi typické příklady použití účtu náklady příštích období patří např. nájemné uhrazené dopředu, pojistné hrazené dopředu, předplatné, paušální platby servisních služeb, apod.

³¹ §69 vyhlášky č. 410/2009 Sb

³² SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. *Účetní reforma 2010 a ÚSC: [účetní metody, postupy účtování, výkaznictví]*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, c2010, s. 94. ISBN 978-80-254-6862-3.

³³ SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. *Účetní reforma 2010 a ÚSC: [účetní metody, postupy účtování, výkaznictví]*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, c2010, s. 97-98. ISBN 978-80-254-6862-3.

383 – Výdaje příštích období

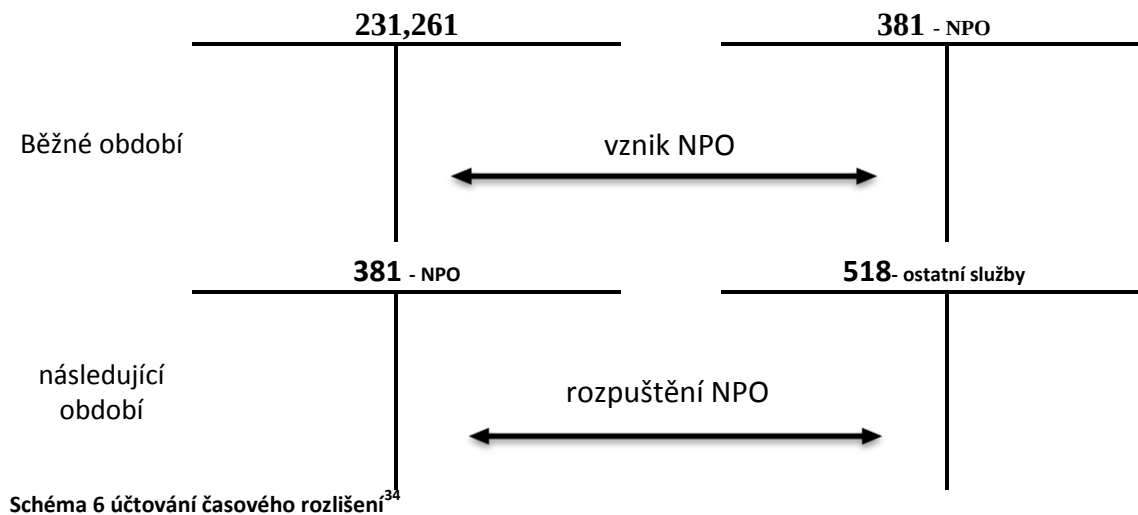
Tento účet patří mezi pasivní, tzn., že jeho přírůstky jsou evidovány na straně D, strana MD slouží pro rozpouštění. Účet 383 se používá pokud byl proveden výkon, avšak platba za tento výkon se uskuteční až v příštím období. Příkladem může být např. platba za energie po skončení období, platba úroků, nevyfakturované dodávky či cestovné (za podmínky, že známe přesnou částku).

384 – Výnosy příštích období

Tento účet je v rozvaze vykázán na straně pasiv, což znamená, že jeho přírůstky jsou vykazovány na straně D, úbytky na straně MD. Účet 384 slouží pro přijaté platby, jejichž plnění se váže na budoucí období. Typicky se jedná o nájemné zinkasované dopředu.

385 – Příjmy příštích období

Na tomto aktivním účtu jsou evidovány částky, které nebyly přijaty do pokladny nebo na bankovní účet, avšak věcně a časově souvisí s běžným účetním obdobím. Jedná se například o tržby za vánoční oslavu, které byly předány do pokladny až v lednu následujícího roku, nebo o provedené výkony, které ještě nebyly uhrazeny.

³⁴ Vlastní zpracování

6.2 Tvorba a zúčtování rezerv

Rezervy jsou vykazovány v pasivech v cizích zdrojích. Mezi cizí zdroje nejsou zařazovány z hlediska místa vzniku, ale z hlediska času, neboť se tvoří na následující období ke krytí plánovaných nákladů (resp. výdajů).

tvorby a použití rezerv

„(1) Rezervy jsou určeny k pokrytí budoucích závazků nebo výdajů podle § 26 zákona, u nichž je znám účel, je pravděpodobné, že nastanou, avšak zpravidla není jistá částka nebo datum, k němuž vzniknou, s výjimkou podmíněných závazků a dalších podmíněných pasiv. U rezerv podle jiných právních předpisů³⁵⁾ se postupuje podle těchto předpisů.

(2) Tvorba a zvýšení rezervy se účtuje prostřednictvím příslušného syntetického účtu nákladů. Použití, snížení nebo zrušení rezervy pro nepotřebnost se účtuje opět prostřednictvím příslušného syntetického účtu nákladů.

(3) Rezervy nesmějí mít aktivní zůstatek.

(4) Rezervy není možné používat k úpravám výše ocenění aktiv.“³⁵

Rezervy se tvoří na vrub nákladového účtu 555 – Tvorba a zúčtování rezerv souvztažně s účtem 441 – Rezervy. Účetní jednotka tvoří zákonné rezervy, pokud provozuje hospodářskou činnost, která je předmětem daně z příjmů.

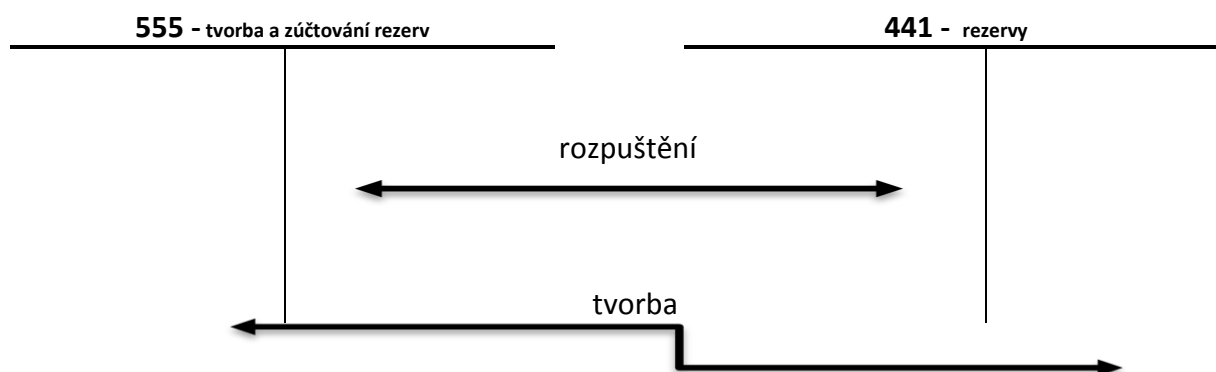

Schéma 7 Účtování rezerv³⁶

³⁵ §67 vyhláška 410/2009 Sb.

6.3 Tvorba opravných položek

Opravné položky jsou tvořeny účetními jednotkami územních samosprávných celků ke 2 skupinám aktiv:

6.3.1 Opravné položky k pohledávkám

Tvorba opravných položek k pohledávkám se týká jen některých druhů pohledávek. Podle §23 odst. 2 vyhlášky č. 410/2009 Sb. jsou z tvorby OP vyloučeny například:

- Krátkodobé poskytnuté zálohy
- Jiné pohledávky z hlavní činnosti
- Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé
- Pohledávky ze sdílených daní
- Pohledávky za zaměstnanci
- Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění
- Daň z příjmů
- Daň z přidané hodnoty
- Jiné daně a poplatky
- Pohledávky za státním rozpočtem
- Pohledávky za rozpočtem územních samosprávných celků
- Poskytnuté zálohy na dotace transfery
- Náklady příštích období
- Příjmy příštích období
- Dohadné účty aktivní

Z výše uvedeného seznamu vyloučených pohledávek vyplývá, že tvorba opravných položek se netýká frekventovaného účtu č. 315 – Jiné pohledávky z hlavní činnosti. Na tomto účtu jsou evidovány především pohledávky související se správními a místními poplatky, z daní a poplatků z vybraných činností a služeb, pohledávky související se správou hřbitovů, apod. Rozdíl mezi účtem 315 a účtem 311 – Odběratelé není vždycky přesně ohraničen. Někdy mohou mít účetní jednotky problém se správným zařazením do příslušného účtu a s tím související tvorbou opravných položek.

³⁶ Vlastní zpracování

„V případě pohledávek se tvoří opravná položka ve výši 10 % za každých ukončených devadesát dnů po splatnosti dané pohledávky.“³⁷

Z tohoto odstavce vyhlášky vyplývá povinná tvorba. Tato povinnost s sebou nese další nutná opatření, ke kterým patří například důsledné hlídání splatnosti jednotlivých pohledávek, hlídání částečných úhrad a jejich následné přepočítávání. Z tohoto titulu vyplývají další požadavky na softwarové vybavení nebo vedení jiného typu evidence.

Další možností, nikoliv povinností, je tvorba opravných položek z titulu zjištění základu daně z příjmů. Tuto možnost upravuje odst. 4, §65 vyhlášky³⁸:

„Opravné položky lze vytvářet i v případech, kdy tak stanoví zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.“

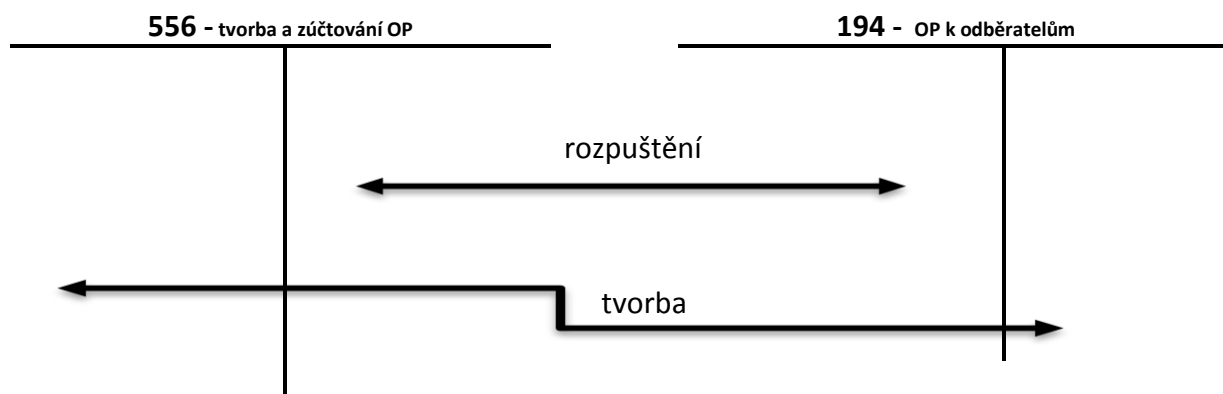

Schéma 8 Účtování OP³⁹

³⁷ §65 odst. 6 vyhlášky 410/2009 Sb.

³⁸ §65 odst. 4 vyhlášky 410/2009 Sb.

³⁹ Vlastní zpracování

6.3.2 Opravné položky k majetku

Tvorba opravných položek k majetku se začala používat až od roku 2011. Jeden z důvodů využití tvorby opravných položek k majetku popisuje zákon č. 304/2008 Sb. v paragrafu 29 takto:

„ (1) Účetní jednotky inventarizací zjišťují skutečný stav veškerého majetku a závazků a ověřují, zda zjištěný skutečný stav odpovídá stavu majetku a závazků v účetnictví a zda nejsou dány důvody pro účtování o položkách podle § 25 odst.-3“⁴⁰

Z tohoto odstavce vyplývá, že inventarizace majetku má zjistit, zda majetek skutečně existuje a zda jeho hodnota odpovídá evidované. Pokud by inventarizační komise účetní jednotky shledala reálnou cenu nižší, než jaká je uvedena v účetnictví, musela by toto snížení účetní jednotka zaúčtovat, a tím de facto snížit vykazovanou hodnotu v rozvaze.

„V zásadě by toto již mělo proběhnout k 31. 12. 2010, neboť jak je uvedeno v ČÚS č. 701, mají být opravné položky, které by příslušely předchozím obdobím, zachyceny prostřednictvím účtu 406 tak, aby nedošlo ke zkreslení účetních výsledků roku 2011.“⁴¹

Druhý důvod využití tvorby opravných položek k majetku je specifikován v §65 odst. 2 vyhlášky jako:

„(2) Dojde-li k významnému přechodnému snížení hodnoty majetku účetní jednotky, účtuje se o tomto účetním případě bez zbytečného odkladu. Za významné se považuje více než 10% snížení hodnoty tohoto majetku.“⁴²

Nad touto problematikou je vedena polemika v knize I. Schneiderové⁴³. Autorka zde pokládá otázku, jakou má reálnou hodnotu například místní komunikace. Dle jejich slov je

⁴⁰ §29 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění zákona č. 304/2008 Sb

⁴¹ SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. *Účetní reforma 2010 a ÚSC: [účetní metody, postupy účtování, výkaznictví]*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, c2010, s. 57. ISBN 978-80-254-6862-3.

⁴² Vyhláška č. 410/2009 Sb.

reálná hodnota tohoto majetku spíše záporná, jelikož tento majetek více peněžních prostředků spotřebuje než přinese. Podle Schneiderové by obce měly vytvořit opravné položky k 50% – 70% veškerého majetku. Proto zde uvádí 2 nesporné důvody k využití opravných položek:

1. Prokazatelné omezení využitelnosti majetku
2. Nižší reálná hodnota majetku, který má charakter finančních investic a není přeceňován reálnou hodnotou.

⁴³ SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. *Účetní reforma 2010 a ÚSC: [účetní metody, postupy účtování, výkaznictví]*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, c2010, s. 58. ISBN 978-80-254-6862-3.

6.4 Odpisování majetku

Jedná se o největší novinku, kterou reforma účetnictví ÚSC přinesla. Odpisování majetku poprvé proběhlo k datu 31. 12. 2011. Existují 2 pohledy na funkci odpisů:

- Odpis vyjadřuje míru opotřebení majetku a pomocí opravek upravuje jeho hodnotu vykázanou v rozvaze. Odpisování přispívá k přesnějšímu vyjádření hodnoty již používaného majetku. Odpisy jsou kalkulační veličinou.
- „Odpisy jsou nákladovou položkou umožňující vyjádřit, jaké zdroje by měly být vytvářeny k zajištění reprodukce majetku. Situace, kdy účetní jednotka není schopna svými výnosy krýt odpisy majetku, znamená, že upřednostňujeme běžnou spotřebu před dlouhodobějšími investicemi a nevytváříme možné zdroje k obnově majetku.“⁴⁴

Výjimkou však v tomto směru je účtování odpisu v roce 2011. V tomto roce se neobjevily odpisy v nákladech na účtu 551 – Odpisy dlouhodobého majetku. V účetní závěrce budou vykázány pouze oprávky, které účetní jednotka zaúčtuje souvztažně jako oceňovací rozdíl, tzn. souvztažně s účtem č. 406 – Oceňovací rozdíly při změně metod.

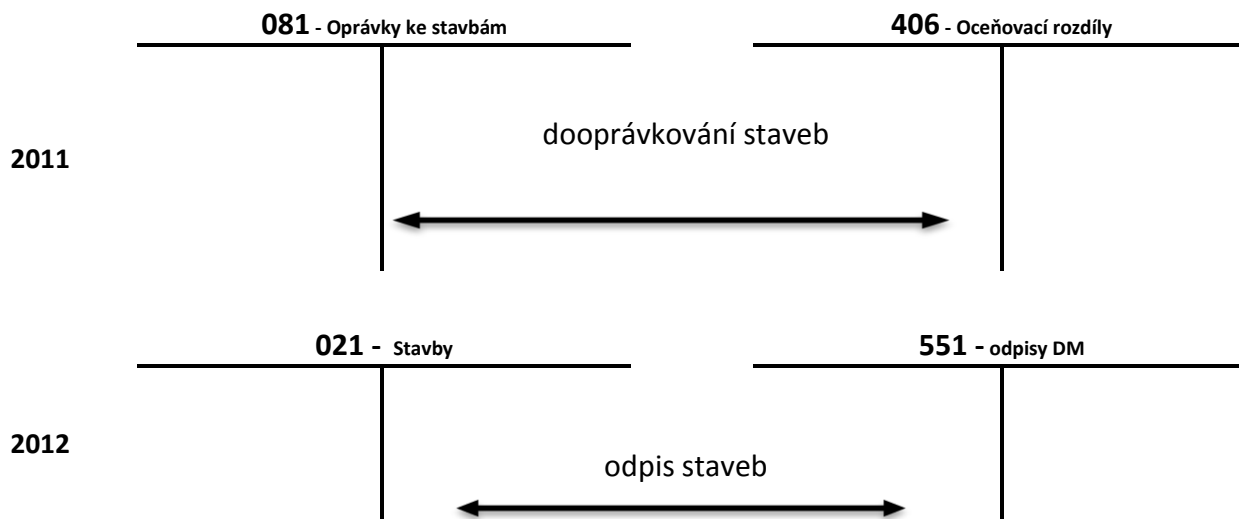

Schéma 9 Účtování odpisů v roce 2011⁴⁵

⁴⁴ SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. *Účetní reforma 2010 a ÚSC: [účetní metody, postupy účtování, výkaznictví]*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, c2010, s. 60. ISBN 978-80-254-6862-3.

⁴⁵ Vlastní zpracování

Jak uvádí Schneiderová⁴⁶, existuje několik úskalí dooprávkování majetku. Největším problémem je, že u řady majetku není možné v současné době určit přesnou dobu zařazení. Problematické je také stanovení výše technického zhodnocení majetku.

V účetnictví však existují i některé druhy majetku, které odepisování nepodléhají. Mezi takové majetky patří například⁴⁷:

- a) umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky muzejní povahy, movité kulturní památky, předměty kulturní hodnoty a obdobné movité věci stanovené jinými právními předpisy,
- b) nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a technické zhodnocení, pokud není uvedeno do stavu způsobilého k užívání,
- c) finanční majetek,
- d) zásoby,
- e) pohledávky,
- f) dlouhodobý nehmotný a dlouhodobý hmotný majetek, pokud tento majetek má účetní jednotka v pronájmu nebo ve výpůjčce,
- g) povolenky na emise a preferenční limity,
- h) majetek oceněný podle § 25 odst. 1 písm. k) zákona, soubory tohoto majetku podle § 71 odst. 2 písm. a) a technické zhodnocení tohoto majetku, s výjimkou technického nemovitých kulturních památek a církevních staveb,
- i) dlouhodobý majetek, který se podle § 27 zákona oceňuje reálnou hodnotou.

Klíčovou otázkou je nastavení doby odepisování. Ke znehodnocení majetku dochází jak vlivem fyzického opotřebení, tak i morálního zastarání. Účetní jednotka si určí životnost každého konkrétního majetku a stanoví roční odpis. V zájmu věrnějšího obrazu účetnictví může účetní jednotka v průběhu odepisování změnit odpisový plán tak, aby věrněji zachytila míra opotřebení takového majetku. Na odepisování nemá vliv způsob nabytí majetku.

⁴⁶ SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. *Účetní reforma 2010 a ÚSC: [účetní metody, postupy účtování, výkaznictví]*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, c2010, s. 66. ISBN 978-80-254-6862-3.

⁴⁷ §66 odst. 7 vyhlášky 410/2009 Sb.

6.5 Ocenění reálnou hodnotou

Ocenění reálnou hodnotou se používá u majetku, u kterého je vhodnější ocenění určitou aktuální cenou namísto ceny historické. Reálnou hodnotou podle §27 odst. 1 zákona o účetnictví se oceňují:

- cenné papíry s výjimkou cenných papírů držených do splatnosti, dluhopisů pořízených v primárních emisích neurčených účetní jednotkou k obchodování, cenných papírů představujících účast s rozhodujícím nebo podstatným vlivem a cenných papírů emitovaných účetní jednotkou,
- deriváty,
- část majetku a závazků zajištěná deriváty,
- pohledávky, které účetní jednotka nabyla a určila k obchodování,
- závazky vrátit cenné papíry, které účetní jednotka zcizila a do okamžiku ocenění je nezískala zpět
- **u vybraných účetních jednotek majetek určený k prodeji.**

Ustanovení týkající se přecenění majetku určeného k prodeji se týká pouze vybraných účetních jednotek. V podnikatelské sféře není toto přecenění dovoleno. Způsob přecenění majetku je upraven v přechodných ustanoveních vyhlášky.⁴⁸

Stanovení reálné ceny je dáno zákonem o účetnictví⁴⁹ a je definováno jako:

- a) tržní hodnota,
- b) ocenění kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce, není-li tržní hodnota k dispozici nebo tato nedostatečně představuje reálnou hodnotu; metody ocenění použité při kvalifikovaném odhadu nebo v posudku znalce musí zajistit přiměřené přiblížení se k tržní hodnotě,
- c) ocenění stanovené podle zvláštních právních předpisů, nelze-li postupovat podle písmen a) a b).

⁴⁸ Vyhláška č. 410/2009 Sb. – přechodná ustanovení

⁴⁹ §27 odst. 4 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění zákona č. 304/2008 Sb

6.6 Změny v oceňování

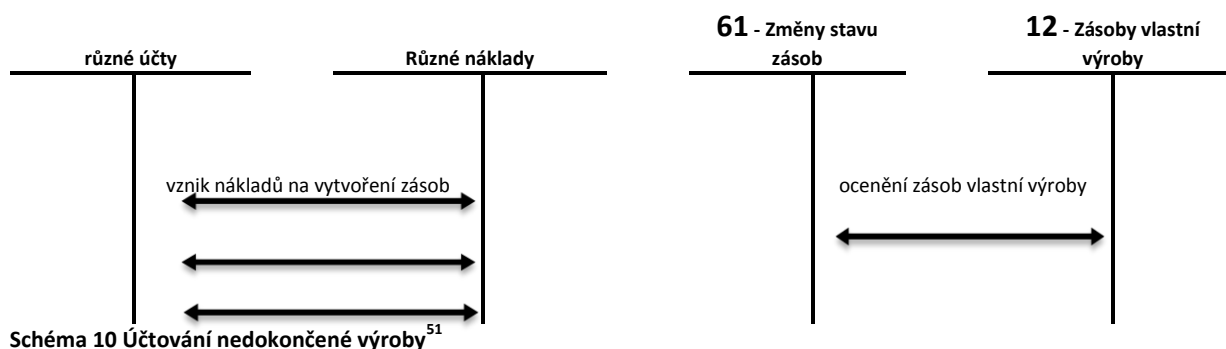
Ocenění nedokončené výroby a výrobků

Již od roku 2009 se v účtové osnově objevují účty skupiny 12 – Zásoby vlastní výroby. Jelikož v současné podobě účetnictví ÚSC je nutný věcný a časový soulad nákladů a výnosů, musí účetní jednotky oceňovat svoje nedokončené výrobky a polotovary. Vznik nedokončené výroby a polotovarů je podmíněn hospodářskou činností ÚSC, kterou může být například těžba dřeva, zpracování odpadů, zakázky u veřejné zeleně, apod. Nerespektování této zásady by znamenalo negativní zkreslování hospodářského výsledku a nereálné ocenění zásob.

Pro ocenění nedokončené výroby se využívají účty skupiny 61 – změny stavu zásob.

Ocenění takovýchto zásob vychází z § 25 zákona o účetnictví:⁵⁰

1. Zásoby vytvořené vlastní činností se oceňují vlastními náklady,
2. Majetek získaný bezúplatným převodem nebo majetek, u kterého nelze zjistit vlastní náklady, se oceňuje reprodukční pořizovací cenou.

⁵⁰ § 25 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění zákona č. 304/2008 Sb

⁵¹ Vlastní zpracování

Aktivace

Metoda aktivace výnosů se uplatňuje u činností, ve kterých si účetní jednotka (obec) vykonává určitou činnost pro vlastní potřebu, nebo pro vlastní potřebu vytvoří majetek. Příkladem může být například vlastní doprava stavebního materiálu, budování chodníků, budov, apod. Z těchto příkladů je možno aktivaci rozdělit do tří skupin:

1. Aktivace zásob.
2. Aktivace dlouhodobého majetku
3. Aktivace vnitropodnikových služeb

Vymezení nákladů souvisejících s pořízením upravuje vyhláška⁵² takto:

„Z vnitropodnikových služeb souvisejících s pořizováním zásob nákupem a se zpracováním zásob se do pořizovací ceny zahrnuje pouze přepravné a vlastní náklady na zpracování materiálu.

Ocenění je obdobné jako u ocenění nedokončené výroby.⁵³

Kurzové rozdíly

Problematikou cizoměnných pohledávek, závazků a majetků evidovaných v cizích měnách se zabývá § 70 vyhlášky⁵⁴.

„ (1) Kurzové rozdíly vznikající při ocenění majetku a závazků uvedených v § 4 odst. 12 zákona k okamžiku uskutečnění účetního případu, ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se sestavuje účetní závěrka, se účtují prostřednictvím příslušných účtů nákladů a výnosů.

(2) Kurzové rozdíly podle odstavce 1 lze při postupném splácení pohledávek a závazků a při pohybech na účtech v účtových skupinách týkajících se finančního majetku účtovat

⁵² § 57 odst.1 vyhlášky 410/2009 Sb.

⁵³ Viz. Pasáž o ocenění nedokončené výroby

⁵⁴ § 70 vyhláška 410/2009 Sb.

prostřednictvím příslušných účtů nákladů a výnosů až ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, ke kterému se sestavuje účetní závěrka.“

Z výše uvedeného vyplývá, že veškeré pohledávky a závazky ze všech činností se přepočítávají výsledkově. Toto přepočtení se provede k rozvahovému dni⁵⁵. Tento přepočet se provede i na bankovních účtech.

6.7 Změny ve výkaznictví⁵⁶

Důležitým výstupem z účetnictví jak podnikatelů, tak i municipalit, je účetní závěrka. Její obsah stanovuje zákon o účetnictví v 1. odst. § 18. Mezi povinné části patří:

- Rozvaha (balance)
- Výkaz zisku a ztráty
- Příloha.

Vybrané účetní jednotky k těmto výkazům ještě povinně sestavují přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu.

Změny v obsahové podobě se dotkly i stávajících výkazů rozvahy a výkazu zisku a ztráty. U **rozvahy** došlo k přidání sloupce „KOREKCE“ do části aktiv, ve kterém se vykazují oprávký a opravné položky, dále došlo k vypuštění položek nákladů z hlavní činnosti (např. cestovné, mzdové náklady, atd.). Další důležitou změnou je zrušení položky prostředky rozpočtového hospodaření a položky zdroje krytí rozpočtového hospodaření. Tato změna znamená velké přiblížení rozvahy podnikatelů a také zrušení důležitých vazeb mezi rozpočtem a rozvahou.

⁵⁵ §19 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění zákona č. 304/2008 Sb

⁵⁶ Účetní kavárna: čerstvé informace*horké diskuse. OTAVOVÁ, Milena a Pavlína VACULÍKOVÁ. *Účetní kavárna*[online]. 2010, 9.11.2010 [cit. 2012-05-06]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d26929v35294-zmeny-ve-vykazech-ucetni-zaverky-vybranych-ucetnich-jednotek/>

Velkého významu se nyní dočkal **Výkaz zisku a ztráty** neboli výsledovka. Tento výkaz měl dříve nulovou vypovídací schopnost pro účetní jednotky, které nevykonávaly vedlejší činnost. Nyní tento výkaz obsahuje informace jak z hlavní činnosti, tak i z hospodářské činnosti účetní jednotky, a to za běžné i minulé období. Novinkou je přidání některých položek nákladů a výnosů, mezi kterými jsou například náklady a výnosy ze sdílených daní.

Do účetnictví ÚSC byl nově přidán i **přehled o peněžních tocích** (Cash flow). Tento přehled mohou sestavovat všechny účetní jednotky dobrovolně, pouze vybrané účetní jednotky povinně. Tento přehled podává informace a přírůstku a úbytku peněžních prostředků. Sestavení se provádí nepřímou metodou, tzn. že vychází z hospodářského výsledku. Vzor tohoto přehledu je uveden v příloze č. 3 vyhlášky⁵⁷.

Účetní jednotky jsou povinny dále sestavovat detailní přehled položky vlastní kapitál v **přehledu o změnách vlastního kapitálu**. Obsahem přehledu jsou jednotlivé skupiny účtů (úč. skupina 40, 41 a 43). Toto zachycení je usnadnění pro účetní jednotky, avšak nepodává vypovídající informace. Takovými informacemi jsou myšleny např. svěření majetku příspěvkové organizaci, přijetí daru, přijetí majetku od státu, atd.

Každý účetní závěrka musí být doplněna **přílohou**. V příloze jsou doplněny účetní výkazy o popis účetní jednotky, způsoby ocenění a o používané účetní metody. Nově jsou vybrané úč. jednotky povinny uvádět informace o podrozvahových účtech.

Novinkou, týkající se všech částí závěrky, je sestavování výkazů v peněžních jednotkách české měny (v Kč), s přesností na dvě desetinná místa.

⁵⁷Příloha č. 3 vyhlášky 410/2009 Sb.

7 Stručná charakteristika obce Spytihněv

Obec Spytihněv je nejstarší, ale také nejsevernější obcí moravského Slovácka. Poloha obce se rozprostírá na pravém břehu řeky Moravy v nadmořské výšce 186 m. n. m. Rozloha 964,15 ha je ohraničena na východě Bílými Karpatami, na západě Chřibí.

Obrázek 1 Znak

Historie obce se datuje od roku 1141. Z tohoto období se zde nachází i pozůstatky hradu patřící do seznamu státních kulturních památek. Spytihněv patřila mezi 6 arcijáhenství na Moravě spolu se Znojmem, Břeclaví, Olomoucí, Opavou a Brnem.

V současné době v obci žije 1724 obyvatel, jejichž průměrný věk je 41 let.⁵⁸

Obec Spytihněv má 12 stálých zaměstnanců a je zřizovatelem jedné příspěvkové organizace Základní a Mateřská škola Spytihněv a několika organizačních složek. Jedná se o obec I. typu, jenž spadá do obce s rozšířenou působností Otrokovice a do VÚSC Zlínský kraj.

V 90. letech byla postavena čistička odpadních vod, která umožňuje odkanalizování velké části obce. V obci jsou všechny inženýrské sítě včetně plynofikace a vodovodu.

Největším turistickým lákadlem je Baťův kanál při břehu řeky Moravy. Jedná se o vodní cestu, která je splavná z Kroměříže až do Hodonína. Kolem tohoto kanálu vede cyklistická stezka. V roce 2011 byla započata výstavba turistického centra Na Rejdě, jehož součástí je přístaviště s amfiteátre a muzeum Baťova kanálu v původním hrázních domcích.

Další zajímavostí je i bohatá kulturní tradice Slováckých hodů s právem, které se konají každoročně druhou říjnovou nedělí.

⁵⁸ Stav platný k 7. 5. 2012 dle evidence obyvatel

8 Analýza hospodaření obce Spytihněv

8.1 Rozpočet v časovém horizontu

Obec Spytihněv, jako i všechny územní samosprávné celky, hospodaří se svěřenými prostředky na základě schválené rozpočtu. Rozpočet obce sestavují zastupitelé, kteří v něm zohledňují nejen ekonomické cíle, ale také cíle rozvoje dané lokality nebo cíle zájmů svých voličů. Rozpočet musí projít rozpočtovým procesem, aby ve finále mohl být schválen jako plán hospodaření municipality.

Schválený rozpočet se však nemusí shodovat s rozpočtem na konci roku. Rozdíly vznikají úpravou rozpočtu, ve které se konkretizují jednotlivé položky tak, aby co nejvíce odrážely skutečný vývoj. V následující tabulce je popsán vývoj rozpočtů obce, včetně procentního plnění:

Rozpočet		2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy	rozpočet	15 605 000,00 Kč	22 921 000,00 Kč	33 114 000,00 Kč	21 573 000,00 Kč	17 100 000,00 Kč
	skutečnost	16 550 310,58 Kč	18 725 777,29 Kč	33 541 424,00 Kč	22 841 490,00 Kč	18 314 415,64 Kč
	plnění	106,06%	81,70%	101,29%	105,88%	107,10%
Výdaje	rozpočet	14 818 369,20 Kč	22 242 000,00 Kč	32 465 000,00 Kč	16 206 000,00 Kč	15 429 000,00 Kč
	skutečnost	15 785 760,05 Kč	18 406 432,00 Kč	37 964 683,47 Kč	17 573 890,00 Kč	14 659 761,71 Kč
	plnění	106,53%	82,76%	116,94%	108,44%	95,01%

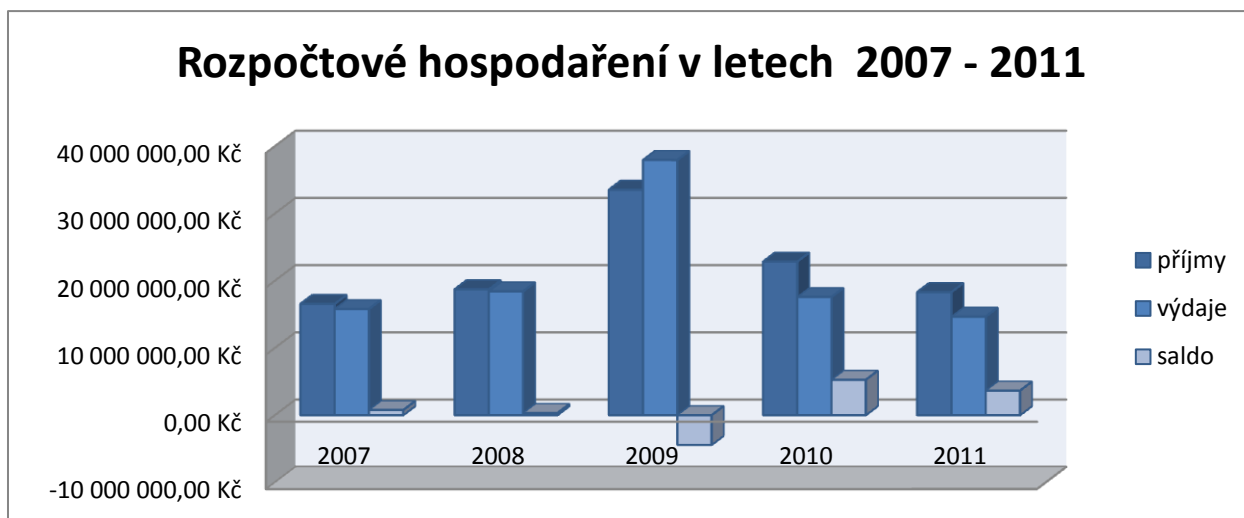
Tabulka 3 Rozpočet 2007-2011⁵⁹

Vývoj rozpočtovaných veličin dosahoval v roce 2009 rekordních hodnot, což je patrné i z následujícího grafu. Důvodem, proč příjmy vzrostly o téměř 80 %, jsou přijaté transfery.

⁵⁹ Vlastní zpracování z výkazů Fin 2-12 M

V tomto roce bylo realizováno několik investičních akcí financovaných z různých organizací, jak například:

- Regionální operační program Střední Morava
- Státní fond dopravní infrastruktury
- Ministerstvo financí ČR - Program rozvoje a obnovy základny regionálního školství
- Dotační program Zelená úsporám

Graf 1 Rozpočtové hospodaření⁶⁰

8.2 Saldo příjmů a výdajů vs. Výsledek hospodaření

Jednou z novinek, které s sebou přinesla reforma účetnictví obcí, je využívání výkazu zisku a ztráty u všech účetních jednotek, a to jak u hospodářské činnosti, tak nově i u činnosti hlavní. Pro zajištění věcného a časové souladu nákladů a výnosů jsou nyní využívány nové prvky účetnictví. Náklady a výnosy se vyčlenily z výkazu rozvaha a tvoří samostatný výkaz.

Proto od roku 2010 je možno se setkat s pojmem výsledek rozpočtového hospodaření, tak s výsledkem hospodaření. Výsledek rozpočtového hospodaření představuje rozdíl mezi příjmy a výdaji běžného roku, tedy saldo. Tento výsledek se však nemusí rovnat výsledku

⁶⁰ Vlastní zpracování z výkazů Fin 2-12 M

hospodaření (zpravidla ani nerovná). Odráží totiž rozdíl mezi výnosy a náklady daného období.

Tuto diferenci výsledků způsobují účetní operace, které jsou buď nákladem (resp. výnosem), ale nejsou výdajem (resp. příjmem) peněžních prostředků.

Oba výsledky jsou ale pro rozbor hospodaření municipality důležité, neboť se jedná o 2 různé náhledy. Užitečný může být výsledek hospodaření například pro kalkulaci cen prodávaných služeb či zboží.

„Ze struktury nákladů a výnosů výkazu zisku a ztráty lze získat informace např. o:

- udržitelnosti dotační politiky (zda vůbec má obec zdroje na podporu sportů, spolků, kultury, na dotace jízdného...);
- udržitelnosti cenové politiky (zda nejsou výkony obce, kde určuje ceny v samosprávě, prodávány pod cenou, v celostátním měřítku pak takto můžeme vyhodnotit i výši daní a poplatků);
- výhodnosti prodeje majetku obce (je možné zjistit dílčí VH mezi výnosem z prodeje a náklady - zůstatkovou cenu prodaného majetku, u pozemků pořizovací cenu pozemku).

Novely předpisů (zákon o obcích) předpokládají zavedení povinnosti pro zastupitelstva obcí schvalovat výsledek hospodaření podle výkazu zisku a ztráty v rámci schválení účetní závěrky.⁶¹

U obce Spytihněv je situace následující:

položka	2007	2008	2009	2010	2011
příjmy	16 550 310,58 Kč	18 725 777,29 Kč	33 541 424,00 Kč	22 841 490,00 Kč	18 314 415,64 Kč
výdaje	15 785 760,05 Kč	18 406 432,00 Kč	37 964 683,47 Kč	17 573 890,00 Kč	14 659 761,71 Kč
saldo	764 550,53 Kč	319 345,29 Kč	-4 423 259,47 Kč	5 267 600,00 Kč	3 654 653,93 Kč
výnosy	<i>V tomto období se výsledek hospodaření nevykazoval</i>			18 917 920,00 Kč	17 707 338,02 Kč
náklady				12 166 880,00 Kč	10 765 535,17 Kč
VH				6 751 040,00 Kč	6 941 802,85 Kč

Tabulka 1 VRH vs. VH⁶²

⁶¹ SCHNEIDEROVÁ, Ivana. Výsledek hospodaření nelze zaměňovat s rozpočtem. Moderní obec [online]. Praha: Economia, a.s, 2011, č. 1, 4.10.2011 [cit. 2012-05-13]. ISSN 1211-0507. Dostupné z: <http://moderniobec.ihned.cz/c1-53099400-vysledek-hospodareni-nelze-zamenovat-s-rozpoctem>

⁶² Vlastní zpracování podle účených výkazů

Rozdílnou hodnotu těchto výsledků hospodaření lze v účetnictví dohledat. Je patrný nárůst této difference v roce 2011, neboť od tohoto roku došlo k zavedení změn provázejících reformu účetnictví. Tyto prvky a jejich vliv popisuje I. Schneiderová⁶³:

Účetní operace	Vliv na VH		Vliv na rozpočet	
	náklady	výnosy	výdaj	příjem
Pořízení dlouhodobého majetku (!)	ne		ano	
Prodej dlouhodobého majetku	ano - NN		ne	ano
Odpisy dlouhodobého majetku (!)	ano - NN		ne	
Opravné položky a rezervy (mimo skládky)	ano - NN		ne	
Rozpuštění OP a rezerv	snížení N			ne
Rozpouštění 403 (Dotace na pořízení DM) do výnosů	ano	ne		
Úhrada pohledávky z předchozího roku		ne		ano
Předpis pohledávky - v b. o. neuhrazená		ano		ne
Úhrada závazku z předchozího roku	ne		ano	
Předpis závazku - v b. o. neuhrazený	ano		ne	
Pořízení zásob na sklad	ne		ano	
Spotřeba zásob	ano		ne	
Přijaté zálohy		ne		ano
Poskytnuté zálohy	ne		ano	

Tabulka 2 Vliv na VH a rozpočet

Pozn. NN = nepeněžní náklad

⁶³SCHNEIDEROVÁ, Ivana. Výsledek hospodaření nelze zaměňovat s rozpočtem. *Moderní obec* [online]. Praha: Economia, a.s, 2011, č. 1, 4.10.2011 [cit. 2012-05-13]. ISSN 1211-0507. Dostupné z: <http://moderniobec.ihned.cz/c1-53099400-vysledek-hospodareni-nelze-zamenovat-s-rozpoctem>

Praktický příklad rozdílu peněžního příjmu a účetního výnosu (resp. výdaje a nákladu) ilustrují následující tabulky, v nichž jsou zachyceny pro ilustraci 2 výnosové a 2 nákladové účty reprezentující vliv na výsledek hospodaření. Dále jsou tabulky doplněny o paragraf a položku odrážející rozpočtovou skladbu.

VÝNOS			PŘÍJEM			ROZDÍL
SÚ	Popis	Kč	odPa	Pol	Kč	Kč
602	Výnosy z prodeje služeb	2 107 926,00 Kč	2321	2111	662 325,00 Kč	43 520,50 Kč
			3341	2111	464 195,00 Kč	
			3392	2111	68 087,00 Kč	
			3722	2111	634 962,00 Kč	
			3723	2111	36 021,50 Kč	
			4351	2111	167 564,00 Kč	
			6171	2111	31 251,00 Kč	
603	Výnosy z pronájmu	814 350,00 Kč	2321	2132	1 000,00 Kč	9 907,00 Kč
			3399	2132	227 844,00 Kč	
			3412	2132	71 680,00 Kč	
			3511	2132	7 448,00 Kč	
			3632	2131	800,00 Kč	
			3639	2131	69 214,00 Kč	
			4351	2132	343 784,00 Kč	
			5212	2132	28 264,00 Kč	
			6171	2132	54 409,00 Kč	

Tabulka 4 Výnosu a příjmu

NÁKLAD			VÝDAJ		ROZDÍL
SÚ	Popis	Kč	odPa	Kč	Kč
502	Spotřeba energie	994 454,89 Kč	5151	109 900,00 Kč	503 350,57 Kč
			5153	466 435,96 Kč	
			5154	855 085,00 Kč	
			5156	66 384,50 Kč	
521	Mzdové náklady	2 757 897,00 Kč	5011	1 560 203,20 Kč	176 405,80 Kč
			5021	159 806,00 Kč	
			5023	861 482,00 Kč	

Tabulka 5 Rozdíl nákladu a výdaje

9 Aplikace nových prvků účetnictví

Tato kapitola praktické části je věnována aplikaci nových prvků, které přinesla reforma účetnictví státní správy a samosprávy. V textu je uveden vždy smyšlený ilustrativní příklad užití metod.

9.1 Časové rozlišení

Město Napajedla fakturuje obci Spytihněv neinvestiční náklady na dojíždějící žáky základní školy ve výši Kč 120.000,--. Platba se vztahuje na školní rok, který má přesah přes kalendářní roky 2011-2012.

	č.	text	částka	MD	D
rok 2011	1.	přijata faktura za dojíždějící žáky	60 000,00 Kč	572	349
			60 000,00 Kč	381	
	2.	úhrada faktury za dojíždějící žáky	120 000,00 Kč	349	231
rok 2012	1.	zúčtování nákladů příštích období	60 000,00 Kč	572	381

Tabulka 6 Účtování časového rozlišení

V roce 2011 do výsledku hospodaření vstupuje náklad pouze 60.000,--, jakožto podíl připadající na rok 2011. Další část bude vykázána ve výkazu zisku a ztráty až v roce 2012, neboť s tímto rokem časově souvisí.

9.2 Tvorba rezerv

Obec Spytihněv plánuje opravu nájemních bytů. Práce by měly probíhat v roce 2013 a podle odhadů by celá rekonstrukce obec měla přijít na Kč 2.000.000,--. Na tuto činnost si v roce 2011 a 2012 chce tvořit rezervu.

	č.	text	částka	MD	D
rok 2011	1.	tvorba rezervy na opravu	1 000 000,00 Kč	555	441
rok 2012	1.	tvorba rezervy na opravu	1 000 000,00 Kč	555	441
rok 2013	1.	došlá faktura opravu	1 950 000,00 Kč	511	321
	2.	rozpuštění rezervy	2 000 000,00 Kč	441	555
	3.	úhrada faktury	1 950 000,00 Kč	321	231

Tabulka 7 Účtování tvorby rezerv

Účetní jednotka si po 2 roky tvořila rezervu na plánovaný náklad. V rozvaze v roce 2011 a 2012 v cizích zdrojích vykázala vytvořenou rezervu. V nákladech těchto let se objevila položka 555 – Tvorba a zúčtování rezerv.

V roce 2013 však do výsledku hospodaření vstupuje jako zvyšující položka částka 50.000,--, který představuje rozdíl skutečné ceny práce a vytvořené rezervy.

511:	opravy a udržování	-1.950.000,--
555:	tvorba a zúčtování rezerv	+2.000.000,--

celkový vliv na VH	+50.000,--
---------------------------	-------------------

9.3 Tvorba opravných položek

Při inventarizaci majetku a závazků k 31. 12. 2010 bylo zjištěno, že má obec ve svém majetku stavební materiál za Kč 35.000,--, jehož současná hodnota je dle inventarizační komise o 20% nižší. Na konci roku 2011 bylo však zjištěno, že vlivem povětrnostních podmínek již není materiál použitelný a bylo rozhodnuto o jeho likvidaci.

	č.	text	částka	MD	D
rok 2011	1.	PZ materiálu	35 000,00 Kč	112	
	2.	k 1. 1. 2011 snížení hodnoty materiálu	7 000,00 Kč	406	181
	3.	k 31. 12. vytvořena opravná položka	28 000,00 Kč	556	181

Rok 2012	1.	likvidace materiálu	35 000,00 Kč	547	112
	2.	rozpuštění opravné položky	35 000,00 Kč	181	556

Tabulka 8 Účtování o opravných položkách

V roce 2011 byla poprvé použita metoda přechodného snížení hodnoty zásob pomocí opravných položek. Proto na začátku roku toto snížení ještě nebylo účtováno do nákladů, ale souvztažně s účtem 406 – Oceňovací rozdíly při změně metody. Na konci roku pak byla vytvořena řádně opravná položka nákladovým způsobem. Zachycení tohoto materiálu v rozvaze popisuje následující tabulka:

rok	položka	BRUTTO	KOREKCE	NETTO
2011	B I. 2. Materiál	35.000,--	35.000,--	0,--
2012	B I. 2. Materiál	0,--	0,--	0,--

Tabulka 9 OP a vliv na rozvahu

Co se týče hospodářského výsledku, tak v roce 2011 byl při tvorbě opravné položky vytvořen náklad ve výši 28.000,-- . V následujícím roce účetní operace neměly vliv na výsledek hospodaření.

547:	manka a škody	-35.000,--
556:	tvorba a zúčtování OP	+35.000,--

celkový vliv na VH	0,--
---------------------------	-------------

9.4 Odepisování a dooprávkování majetku

Obec Spytihněv má ve svém majetku kulturní dům, který byl vybudován před 40 lety. Hodnota tohoto majetku v účetnictví je 2.500.000,--. Životnost této stavby je 80 let.

	č.	text	částka	MD	D
rok 2011	1.	k 1. 1. 2011 dooprávkování KD (za 40 let)	1 250 000,00 Kč	406	081
	2.	roční odpis za rok 2011	31 250,00 Kč	551	081

Tabulka 10 Dooprávkování a roční odpis majetku

Jelikož dříve účetní jednotky municipalit svůj majetek neodepisovali, je nutné k začátku roku 2011 provést tzv. dooprávkování, což znamená zaúčtování všech odpisů za předchozí dobu užívání majetku. Tato účetní operace se však netýká nákladů (jako klasické odpisy), ale účtu 406 – Oceňovací rozdíly při změně metod. Účtování klasických odpisů začíná až od počátku roku 2011. V následujícím výtahu z rozvahy lze vidět zachycení opravek a odpisů ve sloupci KOREKCE:

rok	položka	BRUTTO	KOREKCE	NETTO
2011	A II. 3 Stavby	2.500.000,--	1.281.250,--	1.218.750,--

Tabulka 11 Rozvaha - zachycení odpisů a opravek

9.5 Přecenění reálnou hodnotou

Obec Spytihněv má ve své evidenci pozemek v hodnotě Kč 55.000,--. Zastupitelé se usnesli, že tento pozemek je pro obec nepotřebný a rozhodli o jeho prodeji. Podle znalce má ale pozemek hodnotu 80.000,--. Jako jediný zájemce se přihlásil fotbalový klub, který si zde vybuduje soukromé hřiště. Jako podporu sportu v obci zastupitelé rozhodli prodat tento pozemek za cenu 60.000,--.

	č.	text	částka	MD	D
rok 2011	1.	Přecenění na reálnou hodnotu	25 000,00 Kč	031	407
	2.	prodej pozemku fotbalistům	60 000,00 Kč	311	647
	3.	úbytek prodejem	80 000,00 Kč	554	031
	4.	zúčtování přecenění	25 000,00 Kč	407	649

Tabulka 12 Účtování přecenění RH

Kromě určitého typu finančního majetku se reálnou hodnotou přeceňuje majetek určený k prodeji. K tomuto přecenění se používá účet 407 – Jiné oceňovací rozdíly.

Co se týče vlivu prodeje na výsledek hospodaření, tak touto transakcí vznikne obci zisk ve výši Kč 5.000,--.

554:	Prodané pozemky	-80.000,--
647:	Výnosy z prodeje pozemků	+60.000,--
649:	Ostatní výnosy z činnosti	+25.000,--

celkový vliv na VH	+5.000,--
---------------------------	------------------

9.6 Aktivace dlouhodobého majetku a zásob

Obec Spytihněv demoluje jeden ze svých objektů. Dle rozhodnutí vedoucího technických služeb byla část zdi ve formě očištěných cihel ponechána, neboť jsou ještě použitelné. Odhadem byla cena stanovena na Kč 5,--/ks. Uskladněno bylo 400 ks. Převzetí zajistili zaměstnanci technických služeb svépomocí a vynaložili náklady ve výši Kč 500,--.

Při další stavební úpravě bylo 100 ks cihel použito na opravu zdi místního hřbitova.

	č.	text	částka	MD	D
rok 2011	1.	Aktivace materiálu - cihly	2 000,00 Kč	111	621
	2.	aktivace služeb - doprava	500,00 Kč	111	622
	3.	úhrada nákladů na přepravu- PHM	300,00 Kč	501	261
	4.	úhrada nákladů na přepravu-mzdy	200,00 Kč	521	331
	5.	převzetí materiálu na sklad	2 500,00 Kč	112	111
	6.	výdej 100ks cihel ze skladu	625,00 Kč	501	112

Tabulka 13 Účtování aktivace

Na tomto příkladu je možno vidět účtování jak aktivace materiálu, tak aktivace vnitroorganizačních služeb. Aktivace se provádí na výnosové účty skupiny 62.

Vliv na výsledek hospodaření je následující:

621:	Aktivace materiálu a zboží	+2.000,--
622:	Aktivace vnitroorg. služeb	+500,--
501:	Spotřeba materiálu	-925,--
501:	Mzdové náklady	-200,--

celkový vliv na VH	+1.375,--
---------------------------	------------------

10 Dotazníkové šetření

Pro zjištění názorů všech hlavních subjektů bylo využito dotazníkového šetření. Otázky byly pokládány jak představitelům obcí, tak zástupci Krajského úřadu. V neposlední řadě byl dotazník nabídnut k vyplnění veřejnosti. Šetření bylo prováděno dotazováním internetové aplikace a e-mailové korespondence.

Pozn. Z důvodu specifického výběru respondentů nelze výsledky zevšeobecňovat - nejedná se o reprezentativní vzorky.

10.1 Obce

Jelikož se zavedení účetní reformy týká všech municipalit, bylo zasláno několik dotazníků účetním jednotkám obcí Zlínského kraje. Tento průzkum byl uskutečněn za pomoci internetové aplikace vyplnto.cz⁶⁴ a výsledek je veřejně přístupný.

Dotazník byl rozdělen do 3 částí:

1. **část se týkala obecného popisu účetní jednotky a jejího rozpočtu.**
Zde vyplývá, že respondenti hospodaří s průměrným rozpočtem 15.943.556,-- Kč, který se 93,33% daří plnit.
2. **část se věnovala způsobu vedení účetnictví**
100% z dotázaných vede účetnictví samostatně svými pracovníky. Účetní jednotky jsou vybaveny z 86,67% pouze jedním pracovníkem v oblasti účetnictví, většina z nich má praxi v účetnictví podnikatelské sféry.
3. část popisuje názor účetních na **problematiku reformy účetnictví**, kde je reflektován vlastní názor a praktické zkušenosti.
V dotazníku byly položeny 2 otevřené otázky, na které dotázaní účetní pracovníci odpovídali dle svých zkušeností a názorů.

64 Kolman, K. – Reforma účetnictví státní správy a samosprávy (výsledky průzkumu), 2012.
Dostupné online na <http://reforma-ucetnictvi-statni-sp.vyplnto.cz>.

Další oblast patřila otázkám uzavřeným, kde měli respondenti výběr z možností. Jejich názory zobrazují grafy v Příloze I.

10.2 Krajský úřad

Pro posouzení celé problematiky byl formou dotazníku osloven i Krajský úřad Zlínského kraje, který je místně příslušný VÚSC, pod který obec Spytihněv spadá. Odpovědi ochotně poskytla zaměstnankyně ekonomického odboru oddělení účetnictví.

Z korespondence vyplynulo, že nyní jsou obce bez větších problémů schopny účtovat podle nových legislativních pravidel. Jediný problém je však i nyní s výkaznictvím do systému CSÚIS a s účtováním k rozvahovému dni. Přepis celého dotazníku je uveden v Příloze II.

10.3 Veřejnost

Druhý průzkum, který byl rovněž vytvořen pomocí portálu vyplnto.cz⁶⁵, byl určen široké veřejnosti. Otázky byly zaměřeny na povědomí občanů o fungování a financování samosprávných celků a zda ví o probíhající reformě účetnictví municipalit.

Z průzkumu vyplývá, že 91,01 % dotázaných zná orientačně počet obyvatel svojí obce, avšak pouze 49,44 % výši svého rozpočtu. Co se týče vedení obce tak 84,27 % občanů zná svého starostu/starostku, ale stejné procento respondentů se nikdy nezúčastnilo zasedání zastupitelstva.

Další otázky a odpovědi týkající se financování obcí a reformy popisují grafy v Příloze III.

⁶⁵ Kolman, K. – Povědomí o hospodaření Vaší obce (výsledky průzkumu), 2012. Dostupné online na <http://povedomi-o-hospodareni-vasi.vyplnto.cz>.

11 Závěr

Od roku 2010 se účetní jednotky obcí potýkají s novinkami a změnami, které přinesla reforma účetnictví státní správy a samosprávy. Důvodem k této reformě je přechod na jednotné účetnictví státu. Proto jsou všechny vybrané účetní jednotky napojené na státní rozpočet povinny účtovat a vykazovat v souladu s tímto cílem. Pro zavedení účetnictví státu byl nezbytně nutný přechod na aktuální koncept účetnictví, který zajistí věcnou a časovou shodu účtování.

Nutnou prvotní změnou, která odstartovala reformní kroky, byla novelizace vyhlášky 505/2002 Sb. Tuto legislativní úpravu však v roce 2009 nahradila vyhláška 410/2009 Sb., která má v sobě zaimplementovány nové postupy účtování. Mezi nejvýznamnější a pro obce nejsložitější oblastí je odpisování majetku a přeceňování reálnou hodnotou.

Cílem práce bylo posouzení vlivů a dopadů reformy účetnictví na hospodaření konkrétní obce, a to obce Spytihněv. Praktická část ukázala, že co se týče rozpočtového hospodaření, nenastaly vlivem reformy žádné zásadní změny. Rozdíly v jednotlivých letech byly způsobeny pouze rozdílnou výší transferů.

Jedinou zásadní změnou je vykazování dvojích výsledků. Jeden výsledek odráží rozpočtové hospodaření, tedy rozdíl mezi zinkasovanými příjmy a profinancovanými výdaji. Druhý výsledek reflektuje rozdíl nákladů a výnosů, tedy zisk nebo ztrátu.

Tyto výsledky ale zpravidla nejsou totožné, neboť vychází z jiných účetních veličin, avšak jsou oba nutné a mají jinou vypovídací schopnost.

Tyto změny přispěly ke změně výkaznictví. Obce sestavují, jako tomu bylo i v dřívějších letech, Rozvahu a Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu – FIN 2-12M. Novými výkazy jsou Výkaz zisku a ztráty, Přehled o peněžních tocích (Cash flow) a Přehled o změnách vlastního kapitálu. Všechny 3 jsou běžně používány v účetnictví podnikatelů.

Jak ukázal dotazník zaslaný účetním jednotkám obcí, jedním z největších úskalí celého reformního procesu bylo vkládání dat do CSÚIS. Více než 73 % dotázaných obcí podotýká, že informace a změny účetních postupů byly obcím předkládány velmi pozdě.

Z šetření vyplynulo, že účetní pracovníci vnímají reformu jako krok nutný, avšak představuje vynaložení administrativních a mzdových nákladů navíc. Obce nemají problém se změnou báze účetnictví ani s novým systémem výkaznictví, avšak se obávají, že získané výsledky nebudou mít pro uživatele dostatečnou vypovídací schopnost. Tyto účetní jednotky si kladou otázku, proč se tedy účetnictví pouze přiblížilo účetnictví podnikatelského sektoru, nikoliv s tímto systémem nesjednotilo. Řešení, kdy obce hospodaří se 2 bázemi a výsledky, chápou jako řešení polovičaté a nekoncepční.

Některé nové účetní postupy obce dle svých zkušeností zatím nevyužili, jako například změny v účtování kurzových rozdílů či tvorba rezerv. Úpravy týkající se nových formátů výkazů z velké části vyřeší účetní software.

12 Seznam použité literatury a pramenů

Knižní publikace

- KOVANICOVÁ, Dana. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 14. aktualiz. vyd. Praha: Polygon, 2004, vii, 417 s. ISBN 80-727-3098-3.
- NOVÁKOVÁ, Štěpánka. *Reforma účetnictví ve vybraných účetních jednotkách*. Vyd. 1. V Praze: Vysoká škola ekonomická, 2011, 167 s. ISBN 978-802-4517-971.
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- SCHNEIDEROVÁ, Ivana a Zdeněk NEJEZCHLEB. *Účetní reforma 2010 a ÚSC: [účetní metody, postupy účtování, výkaznictví]*. 1. vyd. Turnov: Acha obec účtuje, c2010, 346 s. ISBN 978-80-254-6862-3.

Legislativa

- Zákon 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- Zákon 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
- Zákon 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky
- Zákon 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Zákon 304/2008 Sb., změna zákona o účetnictví
- Vyhláška 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě
- Vyhláška 410/2009 Sb., k provedení z. o účetnictví pro některé vybrané účetní jednotky

Elektronické zdroje

- SCHNEIDEROVÁ, Ivana. Výsledek hospodaření nelze zaměňovat s rozpočtem. *Moderní obec* [online]. Praha: Economia, a.s, 2011, č. 1, 4.10.2011 [cit. 2012-05-13]. ISSN 1211-0507. Dostupné z: <http://moderniobec.ihned.cz/c1-53099400-vysledek-hospodareni-nelze-zamenovat-s-rozpoctem>
- Účetní kavárna: čerstvé informace*horké diskuse. OTAVOVÁ, Milena a Pavlína VACULÍKOVÁ. *Účetní kavárna*[online]. 2010, 9.11.2010 [cit. 2012-05-06]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d26929v35294-zmeny-ve-vykazech-ucetni-zaverky-vybranych-ucetnich-jednotek/>
- Kolman, K. – Povědomí o hospodaření Vaší obce (výsledky průzkumu), 2012. Dostupné online na <http://povedomi-o-hospodareni-vasi.vyplnto.cz>.
- Kolman, K. – Reforma účetnictví státní správy a samosprávy (výsledky průzkumu), 2012. Dostupné online na <http://reforma-ucetnictvi-statni-sp.vyplnto.cz>.

Interní materiály obce

- Informace z evidence obyvatel k 7. 5. 2012
- Rozvaha 2011
- Výkaz Fin 2-12M 2007-2011
- Výkaz zisku a ztráty 2011
- Znak obce

13 Seznam obrázků, tabulek, grafů a schémat

OBRÁZEK 1 ZNAK OBCE	37
TABULKA 1 POČET ČLENŮ ZASTUPITELSTEV	11
TABULKA 2 POUŽITÍ ÚČTŮ SK.38.....	23
TABULKA 3 ROZPOČET 2007-2011	38
TABULKA 4 VÝNOSU A PŘÍJMU	42
TABULKA 5 ROZDÍL NÁKLADU A VÝDAJE	42
TABULKA 6 ÚČTOVÁNÍ ČASOVÉHO ROZLIŠENÍ.....	43
TABULKA 7 ÚČTOVÁNÍ TVORBY REZERV	43
TABULKA 8 ÚČTOVÁNÍ O OPRAVNÝCH POLOŽKÁCH.....	44
TABULKA 9 OP A VLIV NA ROZVAHU	44
TABULKA 10 DOOPRÁVKOVÁNÍ A ROČNÍ ODPIS MAJETKU.....	45
TABULKA 11 ROZVAHA - ZACHYCENÍ ODPISŮ A OPRÁVEK	45
TABULKA 12 ÚČTOVÁNÍ PŘECENĚNÍ RH.....	46
TABULKA 13 ÚČTOVÁNÍ AKTIVACE	47
GRAF 1 ROZPOČTOVÉ HOSPODAŘENÍ.....	39
SCHÉMA 1 TŘÍDY ROZPOČTOVÉ SKLADBY.....	17
SCHÉMA 2PŘÍKLAD ZATŘÍDĚNÍ POLOŽEK.....	17
SCHÉMA 3 SKUPINY ROZPOČTOVÉ SKLADBY	18
SCHÉMA 4 PŘÍKLAD PŘÍRAZENÍ PARAGRAFU	18
SCHÉMA 5 CASH VS. AKRUÁLNÍ BÁZE	21
SCHÉMA 6 ÚČTOVÁNÍ ČASOVÉHO ROZLIŠENÍ.....	24
SCHÉMA 7 ÚČTOVÁNÍ REZERV	25
SCHÉMA 8 ÚČTOVÁNÍ OP.....	27
SCHÉMA 9 ÚČTOVÁNÍ ODPISŮ V ROCE 2011	30
SCHÉMA 10 ÚČTOVÁNÍ NEDOKONČENÉ VÝROBY	33

Přílohy

Příloha I.

Na položenou otázku: **Jaký máte názor na zavedení akruální báze účetnictví u obcí?**

Měli jste praxi s tímto principem? Je to pro Vás užitečný krok? odpověděli někteří například takto⁶⁶:

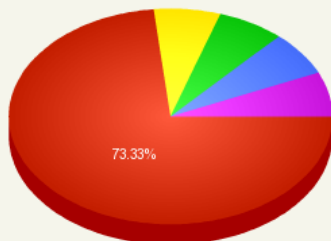
- „Jedna ze tří pracovníků se setkala s podnikatelskou sférou, oproti podnikatelům se dá říci obce vedou dvojí účtování a od letošního roku výkazy PAP trojí účtování. Odpisování majetku dostane obce a města během pár let do záporných čísel z hlediska hospodářského výsledku.“
- „Akruální báze účetnictví nám nečiní problém. S tímto principem účetní již pracovala. Dle našeho názoru je vše nedotažené do konce a spousta účetních záležitostí nedořešených a nedomyšlených, velmi chaotické a dle našeho názoru v současnosti ne zcela přehledné a použitelné pro snadné pochopení laiků.“
- „Akruální vedení účetnictví u obcí není potřebné“
- „Chaotické, nekoncepční, proč nebylo více sjednoceno s "klasickým" podvojným účetnictvím??“
- „Když už někdo chtěl, aby se účetnictví obcí podobalo podnikatelům, tak se měla zrušit rozpočtová skladba. Obec účtuje na oddíly, paragrafy a položky, k čemu nákladové a výnosové účty ?? Kdyby měla účetní ještě analyticky členit náklady a výnosy tak nevím co by z toho vyšel za paskvil. Účtovala jsem i PO tam to smysl má ale u obcí NE“
- „naše obec má jen hlavní činnost, a tak nákladům a výnosům se nevěnuje hlavní pozornost, všeobecně je stále v popředí rozpočet - příjmy a výdaje (vždy jsem se domnívala, že zavedení "5" a "6" povede k přiblížení účetnictví k podnikatelské sféře, ale je to jen krůček)“
- „Praxi máme z příspěvkové organizace. U obcí, kde se jedná převážně o opakující se výnosy a náklady (pokud nejde o investice), je tento způsob časového rozlišení zbytečný.“
- „S akruálním principem účetnictví praxi nemáme a nepovažujeme jej za příliš užitečný krok.“
- „Souhlasím se zavedením akruální báze UCE. Praxe - ne. Otázka poměru náročnosti zpracování X hodnota a využití informací.“

Ve druhé otevřené otázce se mohli účetní vyjádřit k reformě celkově, podělit se s vlastními zkušenostmi a názory. Odpovídali takto:

- „Ministerstvo vůbec nevzalo v potaz množství práce účetních na malých obcích a svými opožděnými, neúplnými a často jen krátkodobými změnami v systému jen znepřijemňují práci. Obec s jedním ekonomickým zaměstnancem - účetní, v množství práce nemůže včas reagovat na veškeré změny, vše se průběžně dotahuje a množství práce neustále narůstá. Spousta nových záležitostí vidíme jako zbytečných pro účetnictví veřejné správy.“
- „Určitě už dávno byla reforma nutná, ale proč se v dnešní tak technické době všechny postupy nejprve nesjednotí? (Zvláště i ÚSC by trochu podrobnější, ale hlavně jednotné metodiky neškodilo).“
- „Výkaz PAP - naše obec zatím nepřipravuje, ale vím že je to náročné tu práci účetní nikdo nemůže ohodnotit. V průběhu roku 2011 se obce a tvůrci softwarů připravovali na odepisování majetku. Zjednodušené odpisy, v říjnu se MF rozhodlo, že zjednodušené odepisování bude platit jenom v roce 2011 a 2012, že bude lepší o rovnoměrný odpis. To byl výborný nápad konec roku - příprava majetku na dooprávkování za celá léta, vytvoření směrnic atd. Pak ta tak vypadá spěch, nervozita, chyby v účetnictví atd a ještě někdy nejasné nařízení z MF. Nechala bych MF uhradit škodu, která vznikla obcím a softwarovým firmám. Zlínský kraj se do metodiky obcí moc nehrne, využívám metodiky Jihočeského kraje a metodickou pomoc Ing. Schneiderová, která účtovala obce a ví jak to v praxi vypadá. Přežila jsem tu za ta léta spoustu změn a nikdy mi nedělalo potíže. Kdyby bylo vše dobře připravené nikdo by si neztěžoval. Než vyjde nařízení nebo vyhlášky tak už má změnu. Když to není dobře tak to nemají vůbec použít do praxe. Jsem ráda, že mám příští rok důchodový věk.“

66 Kolman, K. – Reforma účetnictví státní správy a samosprávy (výsledky průzkumu), 2012.
Dostupné online na <http://reforma-ucetnictvi-statni-sp.vyplnto.cz>.

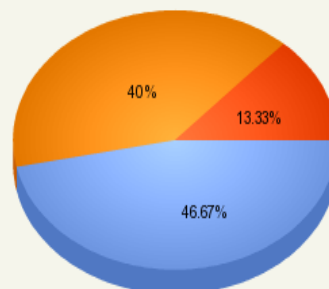
Jak hodnotíte připravenost obcí na účetní reformu?

- informace nám byly poskytovány velmi pozdě: 11 (73.33%)
- zajímali jsme se sami, na doručení informací jsme moc nespolehnali: 1 (6.67%)
- vcelku informování, reforma polovičatá : 1 (6.67%)
- nebyla dobře připravena, byla chaotická, uspěchaná a účetní poradte si. Každého úředníka na MF bych dala na 3 měsíce na obecní úřad, třeba i na ten nejlepší v republice.: 1 (6.67%)
- informace byly spíše obecné, konkrétní příklady jsme si zjišťovali sami: 1 (6.67%)

zdroj: <http://reforma-ucetnictvi-statni-sp.vyplnto.cz>

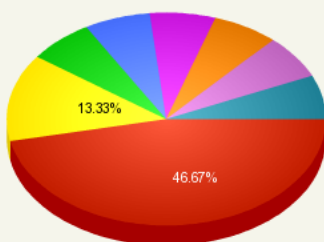
Jak hodnotí poskytované informace ze strany Ministerstva financí a krajského úřadu?

- dobrý: 7 (46.67%)
- dostatečný: 6 (40%)
- nedostatečný: 2 (13.33%)

zdroj: <http://reforma-ucetnictvi-statni-sp.vyplnto.cz>

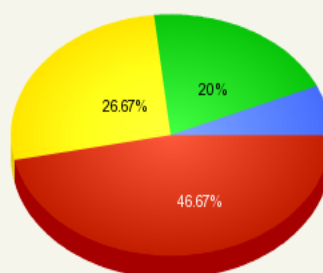
Kde nejvíce hledáte pomoc s novinkami, které přinesla reforma?

- poradenství od soukromého subjektu: 7 (46.67%)
- od kolegů z ostatních obcí: 2 (13.33%)
- ministerstvo financí: 1 (6.67%)
- ze všech výše uvedených zdrojů : 1 (6.67%)
- samostudium, internet, soukr. školení: 1 (6.67%)
- krajský úřad: 1 (6.67%)
- metodický materiál, publikace, portál Obec účtuje: 1 (6.67%)
- stránky Ing. Schneiderová: 1 (6.67%)

zdroj: <http://reforma-ucetnictvi-statni-sp.vyplnto.cz>

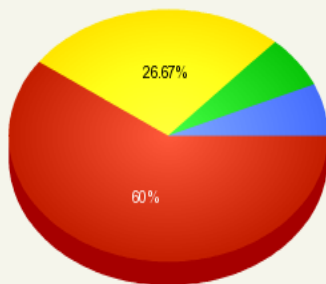
Využíváte poradenství od soukromých subjektů?

- ne, využíváme knižních a internetových zdrojů: 7 (46.67%)
- ano, soukromý subjekt nám pomáhá se zpracováním účetnictví jen při přechodu na nové účetní období: 4 (26.67%)
- ano, soukromý subjekt nám pomáhá se zpracováním účetnictví i v průběhu roku: 3 (20%)
- ano, ale poradenskou činnost, která je nejasná od MF: 1 (6.67%)

zdroj: <http://reforma-ucetnictvi-statni-sp.vyplnto.cz>

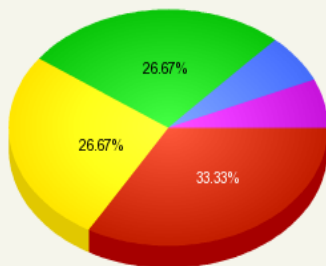
Jak vnímáte způsob vkládání dat do CSÚIS?

- po konzultacích vše zvládáme bez problémů: 9 (60%)
- Systém je uživatelsky jednoduchý, přehledný: 4 (26.67%)
- obtěžují nás neustálé změny v systému, jejichž zapracování do programu jsou časově i finančně náročné: 1 (6.67%)
- systém našeho SW pro vkládání je jednoduchý a přehledný: 1 (6.67%)

zdroj: <http://reforma-ucetnictvi-statni-sp.vyplnto.cz>

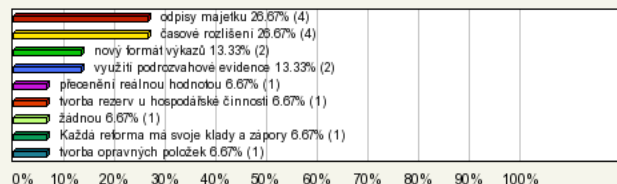
Kterou novou účetní metodu nevyužíváte vůbec, nebo jen minimálně?

- změna účtování kurzových rozdílů: 5 (33.33%)
- tvorba výkazu cash flow: 4 (26.67%)
- tvorba rezerv u hospodářské činnosti: 4 (26.67%)
- časové rozlišení: 1 (6.67%)
- nejde nevyužívat, když jsou pro obce povinnosti a často zbytečnosti...odpisy, reálná hodnota: 1 (6.67%)

zdroj: <http://reforma-ucetnictvi-statni-sp.vyplnto.cz>

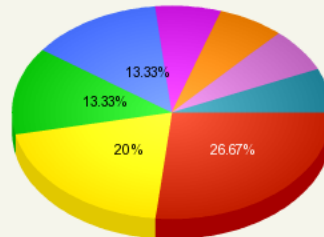
Kterou novou účetní metodu vnímáte jako nejužitečnější? Která Vám dříve chyběla?

- odpisy majetku: 4 (26.67%)
- časové rozlišení: 4 (26.67%)
- nový formát výkazů: 2 (13.33%)
- využití podrozvahové evidence: 2 (13.33%)
- přecenění reálnou hodnotou: 1 (6.67%)
- tvorba rezerv u hospodářské činnosti: 1 (6.67%)
- žádnou: 1 (6.67%)
- Každá reforma má svoje klady a zápory: 1 (6.67%)
- tvorba opravných položek: 1 (6.67%)

zdroj: <http://reforma-ucetnictvi-statni-sp.vyplnto.cz>

Která oblast Vám činí největší potíže?

- přecenění reálnou hodnotou: 4 (26.67%)
- odpisy majetku: 3 (20%)
- změna účtování kurzových rozdílů: 2 (13.33%)
- tvorba opravných položek: 2 (13.33%)
- zatím nevím: 1 (6.67%)
- využití podrozvahové evidence: 1 (6.67%)
- obávám se cash flow: 1 (6.67%)
- tvorba výkazu cash flow: 1 (6.67%)

zdroj: <http://reforma-ucetnictvi-statni-sp.vyplnto.cz>

Příloha II.

1. Jaký máte názor na reformu, zda byla nutností, co přinesla, co pro Vás znamená?

Reforma veřejné správy byla v některých ohledech nutností, a to i z důvodu vstupu ČR do EU. Jednalo se především o snahu přiblížit účetnictví ÚSC podnikatelské oblasti a možnost srovnání výkazů v rámci EU aj.

2. Kterou oblast reformy hodnotíte jako kritickou pro obce? Co je největším problémem?

Celý proces reformy veřejné správy je velmi zdoluhavý, složitý a v mnohých ohledech i komplikovaný. Není možné konkrétně určit oblast, která byla pro obce snáze zvládnutelná oproti ostatním požadavkům a změnám.

Konkrétně mohu pouze vymezit, že k těm náročnějším krokům patřil přechod na účetnictví státu a zasílání finančních a účetních výkazů obcí do CSÚIS. Dále zavedení odpisování dlouhodobého majetku, které by mělo zreálnit pohled na využívaný dlouhodobý majetek účetními jednotkami. Začátek odpisování majetku u obcí bylo původně avizováno již s platností od 1. 1. 2011, avšak následně se o rok zavedení této metody zpozdlilo o rok, z důvodu nedořešených a problematických záležitostí, kdy některé nejsou vyřešeny dodnes a pravděpodobně se budou řešit, až daná situace nastane.

Mezi další složité oblasti, které obce musely zvládnout, patřily změny v oblasti DPH a od roku 2012 zasílání Pomocného analytického přehledu (pouze některé účetní jednotky, dle určitých splněných kritérií).

Velmi náročné - na obcích mnohdy jedna účetní, která musí ovládat veškerou problematiku včetně rozpočtu.

3. Zda se obce často obrací na Váš úřad pro radu? Čeho se dotazy týkají nejčastěji?

Obce se samozřejmě obrací s žádostí o radu (již méně než v minulosti), konkrétně nejvíce na konci účetního roku (tzn. prosinec, leden, únor). Dotazy se týkají především účtování závěrkových operací a následně také oprav např. chyb v průběhu účetního období, nebo pokud si není obec jistá, zda je zaúčtováno správně. Dále kategorizace a dooprávkování dlouhodobého majetku k 31. 12. 2011.

4. Zda všechny obce správně plní své povinnosti vyplývající z reformních kroků?

Šíře položená otázka - plnit musí, pokud je konkrétní daná povinnost podložena legislativou.

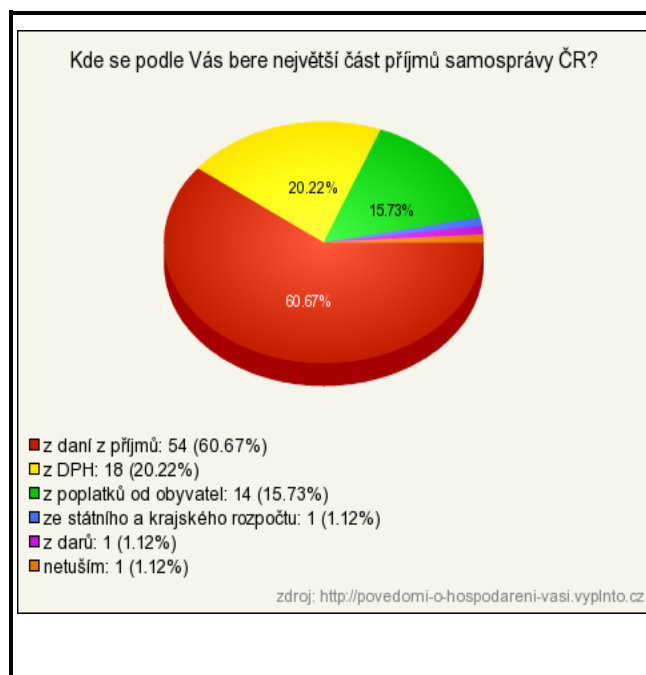
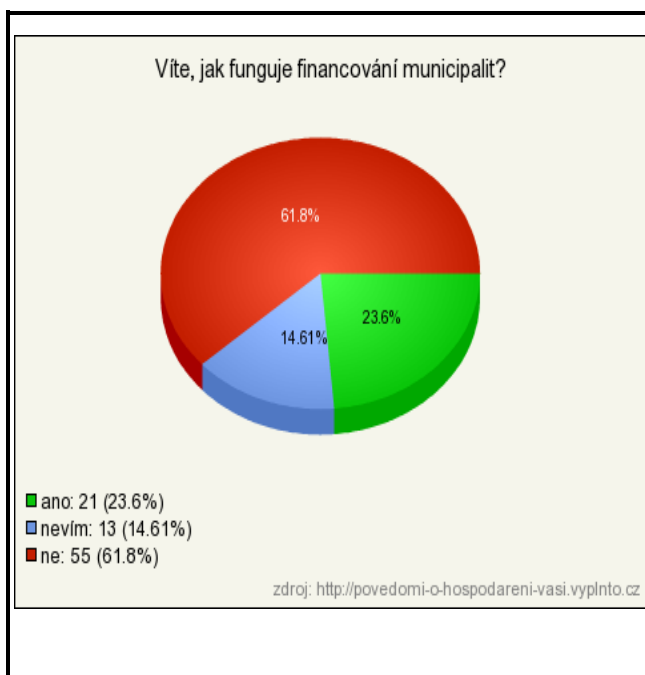
5. Jak hodnotíte spolupráci s Ministerstvem při tvorbě metodiky?

Samozřejmě věc pohledu, v některých ohledech je velmi aktivní odezva a v jiných bohužel vyjádření trvá déle.

Příloha III.

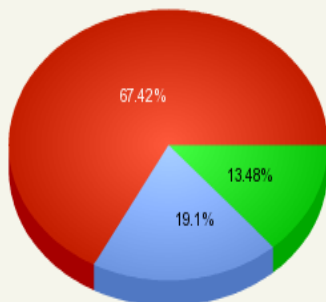
Na závěr byla položena otázka: **Jaký je Váš názor na financování Vaší obce? Co podle Vás dělá dobře, co dělá špatně?** Respondenti odpovídali rozdílně. Mezi některé příspěvky patří například⁶⁷:

- „++ obec rozesílá každoročně zprávu o financovaných projektech; dále je možné pomocí dotazníků spolurozhodovat o preferovaných oblastech a činnostech k financování“
- „Dobře- snaha o obnovu komunikací.
Špatně- nízká podpora dobrovolnictví obyvatel.“
- „Financování naší obce je podle mého názoru správné.“
- „je zde neuvěřitelné množství neprůhledných veřejných zakázek“
- „Malá informovanost obyvatel o tom, kam obec investuje Investice podle zájmu úzké skupiny lidí v čele zastupitelstva“
- „Málo tlačí na dodavatelské firmy při jednání o délce termínů“
- „Neodborné rozdělování financí“
- „Obecní zastupitelstvo má větší platy než by si zasloužilo, protože slouží hlavně svým kamarádům a pro ostatní je tam jen formálně. Neefektivní vynakládání i toho mála prostředků co mají (neustále opravují silnice, aby si nepoškodili vlastní auta a přitom se časem bude muset udělat úplně nová kanalizace).“
- „s financováním naší obce jsem velmi spokojená, starosta s místostarostkou dělají hodně věcí pro rozvoj obce a možnost volnočasového využití obyvatel /od dětí až po důchodce/ - bohužel nákladnější akce, jsou závislé na dotacích, k nimž je za časů panování Ratha potřeba ta "správna" politická příslušnost vedení obce“
- „Všechno je špatně.“

⁶⁷ Kolman, K. – Povědomí o hospodaření Vaší obce (výsledky průzkumu), 2012. Dostupné online na <http://povedomi-o-hospodareni-vasi.vyplnto.cz>.

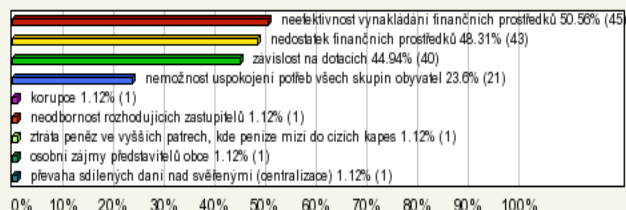
Myslíte si, že jsou veřejné prostředky vynakládány efektivně?

■ ano: 12 (13.48%)
■ nevím: 17 (19.1%)
■ ne: 60 (67.42%)

zdroj: <http://povedomi-o-hospodareni-vasi.vyplnto.cz>

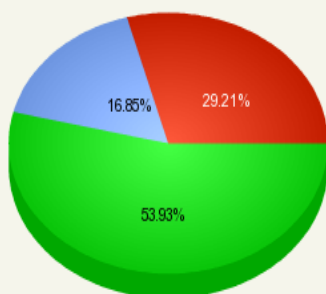
Co je podle Vás největším problémem financování obcí?

■ neefektivnost vynakládání finančních prostředků: 45 (50.56%)
■ nedostatek finančních prostředků: 43 (48.31%)
■ závislost na dotacích: 40 (44.94%)
■ nemožnost uspokojení potřeb všech skupin obyvatel: 21 (23.6%)
■ korupce: 1 (1.12%)
■ neodbornost rozhodujících zastupitelů: 1 (1.12%)
■ ztráta peněz ve vyšších patrech, kde peníze mizí do cizích kapes: 1 (1.12%)
■ osobní zájmy představitelů obce: 1 (1.12%)
■ převaha sdílených daní nad svěřenými (centralizace): 1 (1.12%)

zdroj: <http://povedomi-o-hospodareni-vasi.vyplnto.cz>

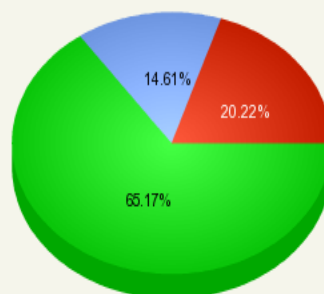
Víte, jak je v ČR organizována veřejná správa?

■ ano: 48 (53.93%)
■ nevím: 15 (16.85%)
■ ne: 26 (29.21%)

zdroj: <http://povedomi-o-hospodareni-vasi.vyplnto.cz>

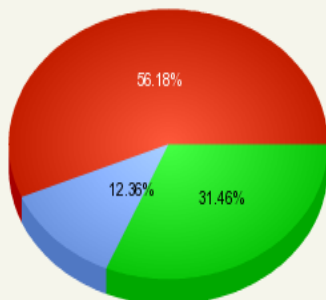
Víte, jaký je rozdíl mezi státní správou a samosprávou?

■ ano: 58 (65.17%)
■ nevím: 13 (14.61%)
■ ne: 18 (20.22%)

zdroj: <http://povedomi-o-hospodareni-vasi.vyplnto.cz>

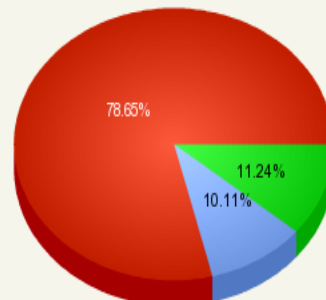
Máte povědomí o fungování účetnictví obcí?

■ ano: 28 (31.46%)
■ nevím: 11 (12.36%)
■ ne: 50 (56.18%)

zdroj: <http://povedomi-o-hospodareni-vasi.vyplnto.cz>

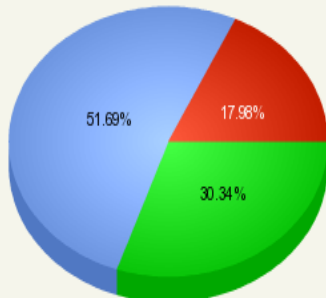
Víte něco o probíhající reformě účetnictví obcí?

■ ano: 10 (11.24%)
■ nevím: 9 (10.11%)
■ ne: 70 (78.65%)

zdroj: <http://povedomi-o-hospodareni-vasi.vyplnto.cz>

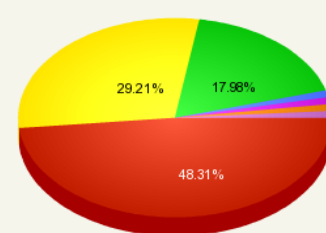
Myslíte si, že reformu účetnictví pocítí i občané?

■ ano: 27 (30.34%)
■ nevím: 46 (51.69%)
■ ne: 16 (17.98%)

zdroj: <http://povedomi-o-hospodareni-vasi.vyplnto.cz>

Jaký je Váš názor na rozpočtové určení daní (RUD), kdy např. na jednoho obyvatele hlavního města připadá příspěvek 29.600,- Kč a např. na obyvatele obce s 1719 obyvateli pouze 6.600,-Kč. Je tento systém spravedlivý?

■ ne, je diskriminační pro malé obce: 43 (48.31%)
■ nemůžu posoudit: 26 (29.21%)
■ ano, je to spravedlivé: 16 (17.98%)
■ na první pohled se to zdá jako diskriminace malých obcí, na druhou stranu je logické, že velká města potřebují mnohem více finančních prostředků, než malá obec: 1 (1.12%)
■ velké obce mají větší náklady a potřebují tedy více peněz, částečně to však pro malé obce diskriminační je: 1 (1.12%)
■ Tak půl na půl: 1 (1.12%)
■ rozdíl by tam být měl, ale ne tak markantní: 1 (1.12%)

zdroj: <http://povedomi-o-hospodareni-vasi.vyplnto.cz>